

โครงงานการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนไทยรัฐวิทยา31แพร่

Project to Develop Public Relations Materials for Thairath Wittaya 31 School (Phrae)

บรรณวิชญ์ อุ่นวงค์

Bannawit Ovong

กิตติธัช ศรีศิริวรัตถ์

Kittithat Srisiriwararat

สุวรา ธรรมสรางกูร

suvara Thammasarangkoon

โครงงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

พุทธศักราช 2567

ประเภทวิชาศิลปกรรมและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สาขาวิชาดิจิทัลกราฟิก

วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่

ปีการศึกษา 2569

โครงงานการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนไทยรัฐวิทยา31แพร่
Project to Develop Public Relations Materials for Thairath Wittaya 31 School (Phrae)

บรรณวิชญ์ อุ่นวงค์

Bannawit Ovong

กิตติธัช ศรีศิริวรัตถ์

Kittithat Srisiriwararat

สุวรา ธรรมสรางกูร

Suvara Thammasarangkoon

โครงงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

พุทธศักราช 2567

ประเภทวิชาศิลปกรรมและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สาขาวิชาดิจิทัลกราฟิก

วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่

ปีการศึกษา 2569

หัวข้อโครงงาน โครงงานการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนไทยรัฐวิทยา31แพร่

ผู้ดำเนินการวิจัย	นายบรรณวิชญ์ อุ่นวงค์	รหัสประจำตัว 67216080024
	นายกิตติธัช ศรีศิริวรัตถ์	รหัสประจำตัว 67216080004
	นางสาวสุวรา ธรรมสรางกูร	รหัสประจำตัว 67216080020
หลักสูตร	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567	
ประเภทวิชา	ศิลปกรรมและเศรษกิจสร้างสรรค์	
สาขาวิชา	ดิจิทัลกราฟิก	
ปีการศึกษา	2569	
ครูที่ปรึกษาโครงงาน	นางสาวปิยธิดา ใจวัง	
ครูที่ปรึกษาร่วม	นายบุญญาฤทธิ์ แก้วดาว	

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567 ประเภทวิชาศิลปกรรมและเศรษฐกิจสร้างสรรค์กลุ่มอาชีพศิลปกรรม สาขาวิชาดิจิทัลกราฟิก ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

คณะกรรมการตรวจสอบ

(นางวิยาดา ชนาธินาถพงศ์)
หัวหน้าแผนกวิชาดิจิทัลกราฟิก

(ว่าที่ ร.ต. เรวัธ จิตจง)
ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

กันยายน 2569

หัวข้อโครงงาน โครงงานการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนไทยรัฐวิทยา31แพร่

ผู้ดำเนินการวิจัย	นายบรรณวิชญ์ อุ่นวงค์	รหัสประจำตัว 67216080024
	นายกิตติธัช ศรีศิริวรัตถ์	รหัสประจำตัว 67216080004
	นางสาวสุวรา ธรรมสรางกูร	รหัสประจำตัว 67216080020
หลักสูตร	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567	
ประเภทวิชา	ศิลปกรรมและเศรษกิจสร้างสรรค์	
สาขาวิชา	ดิจิทัลกราฟิก	
ปีการศึกษา	2569	
ครูที่ปรึกษาโครงงาน	นางสาวปิยธิดา ใจวัง	
ครูที่ปรึกษาร่วม	นายบุญญาฤทธิ์ แก้วดาว	

บทคัดย่อ

โครงงานการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว จังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ออกแบบโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์รณรงค์การรักษาความสะอาดภายในโรงเรียน และ 2) ออกแบบและจัดสร้างแบบจำลองแผนผังโรงเรียนและป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจ ได้แก่ นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และผู้มาติดต่อ จำนวน 52 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ สื่อประชาสัมพันธ์ 3 รูปแบบ คือ ชุดโปสเตอร์รณรงค์รักษาความสะอาด ป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน และป้ายนิเทศแผนผังแบบจำลอง 3 มิติ ร่วมกับแบบประเมินความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการดำเนินงานพบว่า สามารถจัดสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ได้ครบทั้ง 3 รูปแบบ โดยสื่อมีความชัดเจน สวยงาม และเหมาะสมกับการใช้งานจริงภายในโรงเรียน ผลการประเมินคุณภาพสื่อโดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.68, S.D. = 0.49) ผลการประเมินความพึงพอใจพบว่า ป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.51, S.D. = 0.69) ชุดโปสเตอร์รณรงค์รักษาความสะอาดมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.69, S.D. = 0.60) และแบบจำลองแผนผัง 3 มิติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.64)

คำสำคัญ: สื่อประชาสัมพันธ์, สื่อนำทาง, แผนผังโรงเรียน, โปสเตอร์รณรงค์, ความพึงพอใจ

Research Title Project to Develop Public Relations Materials for Thairath Wittaya 31 School (Phrae)

Students	Mr. Bannawit Ovong	Student ID 67216080024
	Mr. Kittithat Srisiriwararat	Student ID 67216080004
	Ms. Suvara Thammasarangkoon	Student ID 67216080020
Program	Vocational Certificate, 2024	
Occupational Group	Fine Arts	
Major	digital graphics	
Academic Year	2026	
Advisor	Ms. Piyathida Jaiwang	
Co-Advisor	Mr. Boonyarit Kaewdao	

Abstract

Project to Develop Public Relations Materials for Thairath Wittaya 31 School, Thung Nao Subdistrict, Phrae Province This project aimed to: 1) design public relations posters to promote cleanliness within Thairath Wittaya 31 School, Thung Nao Subdistrict, Phrae Province; and 2) design and construct a school layout model and a vinyl school map to facilitate wayfinding and promote cleanliness within the school. The sample group consisted of 52 participants, including students, teachers, educational personnel, parents, and school visitors. The research instruments consisted of three types of public relations materials: a set of cleanliness campaign posters, a vinyl school map, and a three-dimensional school layout display model, together with a five-point Likert-scale satisfaction questionnaire. The data were analyzed using percentage, mean, and standard deviation.

The findings showed that all three types of public relations materials were successfully developed. The materials were clear, visually appealing, and appropriate for practical use within the school. The overall quality of the materials as evaluated by experts was at the highest level ($\bar{x}$= 4.68, S.D. = 0.49). The overall satisfaction with the vinyl school map was at the highest level ($\bar{x}$= 4.51, S.D. = 0.69); the cleanliness campaign posters were at the highest level ($\bar{x}$= 4.69, S.D. = 0.60); and the three-dimensional school layout model was at the highest level ($\bar{x}$= 4.64)

Keywords: Public relations materials, Wayfinding materials, School map, Campaign poster, Satisfaction

กิตติกรรมประกาศ

โครงงานเรื่อง การพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว จังหวัดแพร่ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ ความช่วยเหลือ และการสนับสนุนจากบุคคลหลายฝ่าย

คณะผู้จัดทำขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาโครงงานเป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้อง ตลอดจนเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของโครงงานด้วยความเอาใจใส่มาโดยตลอด จนทำให้โครงงานฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว จังหวัดแพร่ ที่ให้ความอนุเคราะห์ด้านสถานที่ ข้อมูลเกี่ยวกับอาคารและบริเวณภายในโรงเรียน รวมทั้งอำนวยความสะดวกในการติดตั้งและทดลองใช้สื่อประชาสัมพันธ์ในพื้นที่จริง

ขอขอบคุณนักเรียน ผู้ปกครอง ผู้มาติดต่อ และผู้ตอบแบบประเมินทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้สื่อแผนผัง สื่อนำทาง และสื่อรณรงค์รักษาความสะอาด รวมทั้งให้ข้อมูล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการประเมินและพัฒนาชิ้นงาน

สุดท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณสมาชิกทุกคนในกลุ่มที่ร่วมกันวางแผน ออกแบบ จัดสร้าง และดำเนินงานโครงงานด้วยความรับผิดชอบ ความสามัคคี และความมุ่งมั่น จนทำให้โครงงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าโครงงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 และสามารถนำไปใช้ในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อ ส่งเสริมการรักษาความสะอาด และพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาได้ต่อไป

นายบรรณวิชญ์ อุ่นวงค์
นายกิตติธัช ศรีศิริวรัตถ์
นางสาวสุวรา ธรรมสรางกูร
คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ ..... ก
Abstract ..... ข
กิตติกรรมประกาศ ..... ค
สารบัญ ..... ง
สารบัญ(ต่อ) ..... จ
สารบัญตาราง ..... ฉ
สารบัญภาพ ..... ช
บทที่ 1 บทนำ 1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ 1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 2
1.3 ขอบเขตการวิจัย 2
1.4 ข้อจำกัด 2
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ 3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 5
2.1 ข้อมูลพื้นฐานและบริบทของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว จังหวัดแพร่ 5
2.2 แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารและสื่อประชาสัมพันธ์ในสถานศึกษา 6
2.3 ระบบนำทางและการออกแบบแผนผังโรงเรียน 8
2.4 การออกแบบกราฟิกสิ่งแวดล้อมและป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน 10
2.5 แบบจำลองสามมิติ มาตราส่วน และความเข้าใจเชิงพื้นที่ 11
2.6 หลักการออกแบบกราฟิกและการสื่อสารเชิงภาพ 12
2.7 การออกแบบสื่อรณรงค์เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมรักษาความสะอาด 16
2.8 การออกแบบสื่อโดยยึดผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง 18
2.9 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจและการประเมินผลสื่อ 19
2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 20
2.11 กรอบแนวคิดในการวิจัย 22

สารบัญ(ต่อ)

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย....23
3.1 ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง....23
3.2 เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ....23
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล....24
3.4 การวิเคราะห์และการแปลผลข้อมูล....25
3.5 สถิติที่ใช้ในการทำงาน....26
บทที่ 4 ผลการวิจัย....28
4.1 ผลการเลือกรูปแบบสื่อประชาสัมพันธ์ที่กลุ่มเป้าหมายเลือกใช้มากที่สุด....28
4.2 ผลการประเมินคุณภาพสื่อโดยผู้เชี่ยวชาญ....30
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย....31
4.5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน....33
4.6 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อแบบจำลองแผนผังโรงเรียน 3 มิติ....34
4.7 สรุปผลการประเมินความพึงพอใจต่อสื่อประชาสัมพันธ์....36
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ....37
5.1 สรุปผลการวิจัย....38
5.2 อภิปรายผล....39
5.3 ข้อเสนอแนะ....40
บรรณานุกรม....43
ภาคผนวก....44
ภาคผนวก ก แบบประเมินคุณภาพสื่อกราฟิกโดยผู้เชี่ยวชาญ และ สรุปผลการประเมิน....45
ภาคผนวก ข ขั้นตอนการออกแบบโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ รณรงค์การรักษาความสะอาด....52
ภาคผนวก ค ขั้นตอนการออกแบบ ป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน....55
ภาคผนวก ง ขั้นตอนการลงพื้นที่....57
ภาคผนวก จ ขั้นตอนการสร้างแบบจำลองแผนผังโรงเรียน....59
ภาคผนวก ฉ ขั้นตอนการนำสื่อประชาสัมพันธ์ไปติดตั้ง....61
ภาคผนวก ช ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินสื่อ และสอบถามความพึงพอใจจากกลุ่มเป้าหมาย....63
ประวัติย่อผู้จัดทำ....65

สารบัญตาราง

ตารางที่ หน้า

4.1 ผลการประเมินคุณภาพสื่อกราฟิกโดยผู้เชี่ยวชาญ....28
4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 30
4.3 ผลการเลือกรูปแบบสื่อประชาสัมพันธ์ที่กลุ่มเป้าหมายเลือกใช้มากที่สุด....31
4.4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาด....32
4.5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน....32
4.6 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อแบบจำลองแผนผังโรงเรียน 33
4.6 สรุปผลการประเมินความพึงพอใจต่อสื่อประชาสัมพันธ์ 34

สารบัญภาพ

ภาพที่ หน้า

2.1 องค์ประกอบศิลป์ 12
2.2 ทฤษฎีสี 14
2.3 การออกแบบสื่อเผื่อผู้ใช้....18
ข.1 การออกแบบโปรเตอร์ทิ้งขยะให้ถูกที่....48
ข.2 การออกแบบโปรเตอร์โปรดรักษาความสะอาด 48
ข.3 การออกแบบโปรเตอร์โปรดรักษาความสะอาดห้องน้ำ....49
ค.1 การออกแบบแผนผังไวนิลโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 51
ง.1 การลงพื้นที่....53
จ.1 ขั้นตอนการสร้างแบบจำลองแผนผังโรงเรียน....55
ฉ.1 การนำสื่อมาติดตั้ง....57
ช.1 ผู้วิจัยคนที่ 2 59
ช.2 ผู้วิจัยคนที่ 2 59
ช.3 ผู้วิจัยคนที่ 2 59

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

ในยุคปัจจุบัน เทคโนโลยีกราฟิกและการออกแบบสื่อเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษา สื่อประชาสัมพันธ์ไม่เพียงกระจายข่าวสาร แต่ยังสร้างภาพลักษณ์ ถ่ายทอดเอกลักษณ์ขององค์กร และอำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้บริการ สื่อสื่อสารเชิงพื้นที่ที่ทันสมัยและชัดเจนช่วยลดอุปสรรคด้านการสื่อสาร ทำให้การเข้าถึงข้อมูลและสถานที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว อำเภอสอง จังหวัดแพร่ เป็นสถานศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ทำหน้าที่เป็นทั้งศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชนและสถานที่ติดต่อประสานงานระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอกอย่างต่อเนื่อง พื้นที่ภายในประกอบด้วยกลุ่มอาคารเรียน อาคารปฏิบัติการพิเศษ สนามกีฬา โรงอาหาร และสุขาสาธารณะ ที่กระจายอยู่ตามจุดต่างๆ ดังนั้น ระบบนำทางเชิงพื้นที่จึงเป็นหัวใจสำคัญที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์และความประทับใจแรกของผู้เข้ามาติดต่อ นอกจากนี้ การบริหารสุขอนามัยและสภาพแวดล้อมยังเป็นภารกิจสำคัญ เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่สะอาดและเป็นระเบียบช่วยส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน บุคลากร และผู้มาติดต่อ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยสื่อประชาสัมพันธ์เชิงรุกที่กระตุ้นและปลูกฝังจิตสำนึกในการรักษาสมบัติส่วนรวม

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว จังหวัดแพร่ พบปัญหาสำคัญ 2 ประการ คือ (1) ด้านระบบนำทางและการเข้าถึงสถานที่ เนื่องจากป้ายบอกทางและแผนผังเดิมชำรุดและไม่ชัดเจน ทำให้ผู้ปกครอง ผู้มาติดต่อ และนักเรียนใหม่สับสนในการค้นหาอาคารและห้องปฏิบัติการ ก่อความล่าช้าและลดประสิทธิภาพการบริหารพื้นที่ และ (2) ด้านสุขอนามัยและการรักษาสภาพแวดล้อม เนื่องจากขาดสื่อรณรงค์ที่น่าสนใจและตรงจุด ส่งผลให้นักเรียนบางส่วนยังขาดความตระหนักในการทิ้งขยะให้ถูกที่และดูแลรักษาสุขา ส่งผลกระทบต่อทัศนียภาพและสร้างภาระงานให้เจ้าหน้าที่ดูแลความสะอาด

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว คณะผู้จัดทำจึงนำความรู้ด้านเทคโนโลยีกราฟิกและการออกแบบสื่อมาแก้ปัญหาผ่านโครงงาน "การพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว จังหวัดแพร่" โดยผลิตสื่อ 3 ชิ้นงานหลัก ได้แก่ (1) แบบจำลองแผนผังโรงเรียน สื่อนำทางสามมิติที่แสดงตำแหน่งอาคารและเส้นทางในอัตราส่วนที่เหมาะสม ช่วยให้ผู้ใช้เห็นภาพรวมของพื้นที่ได้อย่างชัดเจน (2) ป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน สื่อนำทางสองมิติขนาดใหญ่ที่ใช้สัญลักษณ์และรหัสสีที่

ชัดเจน ติดตั้ง ณ จุดยุทธศาสตร์เพื่อให้อ่านได้จากระยะไกล และ (3) ชุดโปสเตอร์รณรงค์รักษาความสะอาด สื่อประชาสัมพันธ์พฤติกรรมสุขอนามัย 3 หัวข้อ ได้แก่ การรักษาความสะอาด

ห้องน้ำ การทิ้งขยะให้เป็นที่ และการรักษาความสะอาดทั่วไป ติดตั้งบริเวณห้องน้ำ อาคารเรียน และจุดพักผ่อน เพื่อกระตุ้นจิตสำนึกและวินัยด้านสุขอนามัยอย่างยั่งยืน

คณะผู้จัดทำคาดว่า สื่อประชาสัมพันธ์ทั้ง 3 รูปแบบจะแก้ปัญหาความสับสนในการเดินทาง อำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อและนักเรียน ปรับปรุงภูมิทัศน์ ปลูกฝังพฤติกรรมรักษาสภาพแวดล้อม และยกระดับภาพลักษณ์ของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว จังหวัดแพร่ ให้พร้อม น่าอยู่ และเป็นระเบียบเรียบร้อยยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อออกแบบและพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อสื่อประชาสัมพันธ์

1.3 ขอบเขตการวิจัย

ในการดำเนินโครงงานการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว จังหวัดแพร่ คณะผู้จัดทำได้กำหนดขอบเขตของการดำเนินงานไว้ดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1)การรวบรวมข้อมูลพื้นที่ แผนผังอาคารเรียน อาคารประกอบ สุขา และจุดบริการต่างๆ ภายในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 แพร่ เพื่อนำมาจัดทำเป็นแผนผังนำทาง

2)การกำหนดเนื้อหารณรงค์ด้านสุขอนามัยและระเบียบวินัย จำนวน 3 หัวข้อ ได้แก่ การรักษาความสะอาดห้องน้ำ การทิ้งขยะให้เป็นที่ และการรักษาความสะอาดทั่วไป

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ผู้มาติดต่อ ผู้ปกครอง และและบุคคลภายนอกที่เข้ามาติดต่อภายในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 แพร่ เพื่อให้สามารถค้นหาและเข้าถึงสถานที่ต่าง ๆ ภายในโรงเรียนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และสุ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบ แบบสอบถามจำนวน 50 คน

1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

บริเวณโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว อำเภอสอง จังหวัดแพร่

1.3.4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ตั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2569 ถึง วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2569

1.4 ข้อจำกัด

1. ข้อจำกัดด้านงบประมาณ

เนื่องจากโครงงานได้รับงบประมาณจำกัดเพียง 1,200 บาท ส่งผลให้การเลือกใช้วัสดุในการจัดทำโมเดลจำลองและป้ายไวนิลต้องควบคุมต้นทุนอย่างเข้มงวด เพื่อให้ได้ชิ้นงานที่มีความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้งบประมาณที่มีอยู่

2. ข้อจำกัดด้านขนาดพื้นที่ของชิ้นงานขนาดของแบบจำลองโมเดลและป้ายไวนิลจำเป็นต้องย่อส่วนจากพื้นที่จริงของโรงเรียน ทำให้รายละเอียดของสถาปัตยกรรมบางจุดต้องลดทอนลงเพื่อความเหมาะสมและเน้นเฉพาะจุดสำคัญที่จำเป็นต่อการนำทาง

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สื่อประชาสัมพันธ์: หมายถึง สื่อที่จัดทำขึ้นเพื่อการสื่อสารและสร้างความเข้าใจแก่กลุ่มเป้าหมาย ในโครงงานนี้ครอบคลุมถึง แบบจำลองโมเดลแผนผังโรงเรียน ป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน และชุดโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์รณรงค์รักษาความสะอาด

2. ระบบนำทาง: หมายถึง สื่อหรือเครื่องมือที่ช่วยระบุตำแหน่ง ทิศทาง และข้อมูลเชิงพื้นที่ภายในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว จังหวัดแพร่ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้งานสามารถเดินทางไปยังจุดหมายได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

3. แบบจำลองโมเดลแผนผังโรงเรียน: หมายถึง ชิ้นงานจำลองสามมิติที่สร้างขึ้นจากวัสดุ เช่น พลาสวูด โฟมบอร์ด หรือวัสดุประดิษฐ์ โดยย่อสัดส่วนอาคารสถานที่และแผนผังของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว จังหวัดแพร่

4. ป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน: หมายถึง สื่อพิมพ์สองมิติขนาดใหญ่บนผ้าไวนิลที่แสดงรายละเอียดแผนผังอาคาร รหัสสี และสัญลักษณ์นำทาง เพื่อนำไปติดตั้งบริเวณจุดรับรองหรือทางเข้าโรงเรียน

5. โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์รณรงค์รักษาความสะอาด: หมายถึง สื่อภาพและข้อความเชิงรุกที่ออกแบบด้วยระบบกราฟิก มีเนื้อหาครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่ การรักษาความสะอาดห้องน้ำ การทิ้งขยะให้เป็นที่ และการรักษาความสะอาดทั่วไป

6. ผู้มาติดต่อ: หมายถึง ผู้ปกครอง บุคคลภายนอก และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ ที่เข้ามาติดต่อราชการหรือร่วมกิจกรรมภายในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว จังหวัดแพร่

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ด้านผู้มาติดต่อและผู้ใช้บริการ

ผู้มาติดต่อราชการ ผู้ปกครอง และนักเรียนใหม่ ได้รับความสะดวก รวดเร็ว ในการค้นหาอาคารเรียน ห้องปฏิบัติการ และจุดบริการต่างๆ ภายในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว จังหวัดแพร่ โดยลดความสับสนและประหยัดเวลาในการเดินทาง

2. ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมและสุขอนามัยนักเรียนและผู้ใช้พื้นที่ภายในโรงเรียนเกิดความตระหนักรู้ ปลูกฝังจิตสำนึก และมีพฤติกรรมเชิงบวกในการร่วมมือกันดูแลรักษาความสะอาดห้องน้ำ การทิ้งขยะให้เป็นระเบียบเรียบร้อย และการรักษาสมบัติส่วนรวม

3. ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

รงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว จังหวัดแพร่ มีระบบสื่อนำทางเชิงพื้นที่และสื่อประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัย เป็นระเบียบเรียบร้อย ส่งเสริมภูมิทัศน์และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่ผู้เข้ามาติดต่อและชุมชน

4. ด้านผู้จัดทำโครงงาน

คณะผู้จัดทำได้นำทักษะความรู้ด้านการออกแบบกราฟิก งานประดิษฐ์แบบจำลอง และการวางแผนสื่อประชาสัมพันธ์ มาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า

บทที่ 2
แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำโครงงาน การพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว จังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบและพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์และสื่อนำทางภายในโรงเรียน ได้แก่ ป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน ชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาด และแบบจำลองแผนผังโรงเรียน พร้อมทั้งศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อสื่อที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานมีทิศทางและขอบเขตที่ชัดเจน คณะผู้จัดทำได้ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบการวางแผนและการออกแบบชิ้นงาน โดยนำเสนอเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

2.1 ข้อมูลพื้นฐานและบริบทของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว จังหวัดแพร่
2.2 แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารและสื่อประชาสัมพันธ์ในสถานศึกษา
2.3 ระบบนำทางและการออกแบบแผนผังโรงเรียน
2.4 การออกแบบกราฟิกสิ่งแวดล้อมและป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน
2.5 แบบจำลองสามมิติ มาตราส่วน และความเข้าใจเชิงพื้นที่
2.6 หลักการออกแบบกราฟิกและการสื่อสารเชิงภาพ
2.7 การออกแบบสื่อรณรงค์เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมรักษาความสะอาด
2.8 การออกแบบสื่อโดยยึดผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง
2.9 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจและการประเมินผลสื่อ
2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2.11 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 ข้อมูลพื้นฐานและบริบทของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว จังหวัดแพร่

2.1.1 ลักษณะพื้นที่และผู้ใช้บริการ

โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว อำเภอสอง จังหวัดแพร่ เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 มีพื้นที่ใช้งานหลายประเภท ได้แก่ อาคารเรียน อาคารอเนกประสงค์ โรงอาหาร สนามกีฬา ห้องน้ำ จุดทิ้งขยะ และพื้นที่กิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งกระจายตัวอยู่ภายในบริเวณโรงเรียน การมีพื้นที่หลากหลายและมีผู้ใช้งานต่างกลุ่ม ทำให้การสื่อสารข้อมูลสถานที่และการจัดระเบียบพื้นที่เป็นเรื่องสำคัญต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ตามข้อมูลแผนผังอาคารสถานที่ของโรงเรียน (โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31, 2566) พบว่า อาคารและพื้นที่บริการกระจายอยู่ตามจุดต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องมีระบบสื่อสารเชิงพื้นที่ที่ช่วยให้ผู้เข้าถึงตำแหน่งสำคัญได้โดยตรง

ผู้ใช้สื่อของโรงเรียนไม่ได้มีเฉพาะนักเรียนเท่านั้น แต่รวมถึงครู บุคลากร ผู้ปกครอง ผู้มาติดต่อราชการ และหน่วยงานภายนอก ผู้ใช้งานแต่ละกลุ่มมีความคุ้นเคยกับพื้นที่ต่างกัน นักเรียนเดิมอาจรู้ตำแหน่งอาคารอยู่แล้ว ขณะที่ผู้ปกครอง ผู้มาติดต่อ หรือนักเรียนใหม่อาจต้องการข้อมูลสั้นกระชับ และมองเห็นได้ทันที ดังนั้น สื่อประชาสัมพันธ์จึงควรออกแบบให้รองรับทั้งผู้ที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคยกับสถานที่ แนวคิดนี้สอดคล้องกับหลักการออกแบบเพื่อคนทุกคน ที่เน้นการออกแบบให้ใช้งานได้โดยคนทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง

2.1.2 ปัญหาและความต้องการที่เกี่ยวข้องกับโครงงาน

ปัญหาหลักของโครงงานแบ่งเป็นสองด้าน ได้แก่ ด้านการเข้าถึงข้อมูลเชิงพื้นที่ และด้านการสื่อสารเพื่อรักษาความสะอาด ด้านแรกเกิดจากการที่ผู้มาใช้บริการอาจไม่ทราบตำแหน่งอาคาร ห้องปฏิบัติการ หรือจุดบริการ ทำให้เกิดการสอบถามเส้นทางและเสียเวลาในการค้นหาสถานที่ ส่วนด้านที่สองเกี่ยวข้องกับการใช้พื้นที่ส่วนรวม เช่น ห้องน้ำ และจุดทิ้งขยะ ซึ่งต้องอาศัยการเตือน การสื่อสาร และการสร้างความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง ปัญหาเช่นนี้พบได้ทั่วไปในสถานศึกษาที่มีอาคารกระจายและมีกลุ่มผู้ใช้หลากหลาย ดังที่ El-Dahmani (2018) พบจากการศึกษาระบบนำทางในอาคารสถานศึกษาว่า ระบบป้ายและแผนผังที่ไม่เพียงพอทำให้ผู้ใช้สับสนและใช้เวลาในการค้นหาจุดหมายนานขึ้น

การแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยสื่อกราฟิกมีความเหมาะสม เพราะสื่อสามารถทำหน้าที่ให้ข้อมูลได้ตลอดเวลา และสื่อสารกับผู้ใช้จำนวนมากในพื้นที่เดียวกัน ป้ายไวนิลแผนผังและแบบจำลองสามมิติช่วยให้เห็นภาพรวมของโรงเรียน ขณะที่โปสเตอร์รณรงค์ช่วยสื่อสารพฤติกรรมที่ต้องการในบริเวณที่เกิดพฤติกรรมจริง การวิเคราะห์บริบทจึงเป็นฐานสำคัญก่อนเริ่มออกแบบสื่อทุกประเภท ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการออกแบบโดยยึดผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง ที่เริ่มจากการทำความเข้าใจผู้ใช้และบริบทก่อนตัดสินใจออกแบบ

2.2 แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารและสื่อประชาสัมพันธ์ในสถานศึกษา

2.2.1 ความหมายและบทบาทของสื่อประชาสัมพันธ์

สื่อประชาสัมพันธ์หมายถึง เครื่องมือหรือช่องทางที่ใช้ถ่ายทอดข่าวสาร ข้อมูล ความรู้หรือแนวปฏิบัติจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร เพื่อให้เกิดการรับรู้ ความเข้าใจ ความสนใจ และการตอบสนองตามวัตถุประสงค์ (วิรัช ลภิรัตนกุล, 2544) ในสถานศึกษา สื่อประชาสัมพันธ์ไม่ได้มีหน้าที่เพียงประกาศข่าวเท่านั้น แต่ยังช่วยสร้างภาพลักษณ์ อำนวยความสะดวกด้านข้อมูล และส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสมของผู้ใช้พื้นที่ สื่อประชาสัมพันธ์ที่ดีควรมีข้อมูลถูกต้อง เหมาะสมกับบริบท ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มีความชัดเจนด้านภาพและข้อความ รวมทั้งอยู่ในตำแหน่งที่กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงได้จริง

หากสื่อมีเนื้อหามากเกินไปหรือออกแบบซับซ้อน ผู้ใช้จะใช้เวลาทำความเข้าใจนานและอาจละเลยข้อมูลสำคัญ ดังนั้น แนวคิดสำคัญคือการคัดเลือกเฉพาะข้อมูลที่จำเป็นต่อการตัดสินใจหรือพฤติกรรมของผู้ใช้

ในบริบทของโรงเรียน สื่อประชาสัมพันธ์ทำหน้าที่หลากหลาย ทั้งการให้ข้อมูลเชิงพื้นที่ การสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษา การอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อ และการส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น การรักษาความสะอาด การทำงานหลายหน้าที่นี้ทำให้การออกแบบสื่อต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์หลักของแต่ละชิ้นงาน และเลือกรูปแบบสื่อที่เหมาะสมกับหน้าที่นั้น ตามแนวคิดของการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นการผสมผสานระหว่างสาระ ความสวยงาม และประสิทธิภาพในการสื่อความหมาย

2.2.2 ทฤษฎีการสื่อสารที่เกี่ยวข้อง

การสื่อสารคือกระบวนการถ่ายทอดสารจากผู้ส่งไปยังผู้รับผ่านช่องทางหรือสื่อ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการตอบสนอง ทฤษฎีการสื่อสารที่เป็นรากฐานของการออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์ได้แก่ ทฤษฎีการสื่อสารของ Shannon และ Weaver (1949) ที่อธิบายกระบวนการสื่อสารประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ส่วน คือ แหล่งที่มา (source) ผู้ส่งสาร (sender) ช่องทาง (channel) ผู้รับสาร (receiver) และจุดหมาย (destination) พร้อมทั้งระบุถึง “สัญญาณรบกวน” (noise) ที่อาจทำให้สารถูกตีความผิดเพี้ยนไป ในบริบทของสื่อประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน สัญญาณรบกวนอาจเป็นตัวอักษรที่เล็กเกินไป สีที่ตัดกันไม่พอ ตำแหน่งที่ติดตั้งไม่เหมาะสม หรือแสงสว่างไม่เพียงพอ การออกแบบสื่อจึงต้องลดสัญญาณรบกวนเหล่านี้ให้น้อยที่สุด

ทฤษฎีการสื่อสารแบบ SMCR ของ Berlo (1960) ขยายแนวคิดดังกล่าวโดยแบ่งกระบวนการสื่อสารเป็น 4 องค์ประกอบ คือ แหล่งที่มาสาร ช่องทาง และผู้รับ โดยเน้นว่าทักษะการสื่อสาร ทัศนคติ ความรู้ และระบบสังคมทั้งของผู้ส่งและผู้รับมีผลต่อประสิทธิภาพของการสื่อสาร สำหรับโครงงานนี้ แนวคิด SMCR ชี้ให้เห็นว่า การออกแบบสื่อต้องคำนึงถึงลักษณะของผู้รับสาร ซึ่งได้แก่ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มาติดต่อ ที่มีความแตกต่างด้านวัย ความรู้ และความคุ้นเคยกับพื้นที่ นอกจากนี้ Lasswell ได้เสนอแนวคิดการสื่อสารในรูปแบบคำถามว่า “ใคร กล่าวอะไร ผ่านช่องทางใด ถึงใคร ผลลัพธ์อะไร” ซึ่งเป็นกรอบคิดที่ใช้วางแผนสื่อประชาสัมพันธ์ในเชิงเป้าหมายและผลลัพธ์ที่ต้องการ แนวทฤษฎีเหล่านี้ร่วมกันยืนยันว่า สื่อประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพต้องออกแบบโดยคำนึงถึงทั้งสาร ช่องทาง ลักษณะผู้รับ และสภาพแวดล้อมที่ใช้สื่อ

2.2.3 ประเภทของสื่อในโครงงาน

โครงงานนี้ใช้สื่อประชาสัมพันธ์ 3 รูปแบบ ได้แก่ ชุดโปสเตอร์รณรงค์รักษาความสะอาด ป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน และแบบจำลองแผนผังสามมิติ ป้ายไวนิลและแผนผังเป็นสื่อที่เหมาะกับการให้ข้อมูลเชิงพื้นที่ เนื่องจากสามารถแสดงตำแหน่งอาคาร เส้นทาง และจุดบริการต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบ ส่วนแบบจำลองสามมิติช่วยให้ผู้ใช้ที่อ่านแผนผังสองมิติได้ไม่คล่องสามารถเข้าใจภาพรวมของพื้นที่ได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะผู้ใช้ที่ไม่คุ้นเคยกับการอ่านสัญลักษณ์บนแผนที่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Arthur และ Passini (1992) ที่ระบุว่า แผนที่และป้ายเป็นกราฟิกคิวสำคัญสองประเภทที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการนำทาง โดยแผนที่ช่วยให้เห็นภาพรวมและตำแหน่งของผู้ใช้ ขณะที่ป้ายให้ทิศทางไปตามเส้นทาง

โปสเตอร์รณรงค์มีจุดเด่นด้านการสื่อสารแบบรวดเร็ว ใช้ภาพ สี และข้อความสั้นเพื่อกระตุ้นความสนใจ จึงเหมาะกับการส่งเสริมเรื่องการทิ้งขยะให้ถูกที่ การรักษาความสะอาดห้องน้ำ และการดูแลพื้นที่ส่วนรวม การใช้สื่อหลายรูปแบบร่วมกันทำให้โครงงานสามารถตอบสนองทั้งด้านการนำทางและด้านการปรับพฤติกรรมได้ครอบคลุม ทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดสื่อประสม ที่การใช้สื่อหลายรูปแบบร่วมกันช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการรับรู้และการจดจำของกลุ่มเป้าหมาย

2.3 ระบบนำทางและการออกแบบแผนผังโรงเรียน

2.3.1 ความหมายและความสำคัญของระบบนำทาง

ระบบนำทาง หรือ Wayfinding เป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลเข้าใจสภาพแวดล้อม ระบุตำแหน่งของตน เลือกเส้นทาง และเดินทางไปยังจุดหมายได้อย่างถูกต้อง แนวคิดนี้พัฒนาขึ้นโดย Kevin Lynch (1960) ในงานเขียนเรื่อง The Image of the City ที่ศึกษาวิธีที่ผู้คนจดจำและนำทางในสภาพแวดล้อมเมือง โดยระบุองค์ประกอบ 5 ประการที่ผู้คนใช้สร้าง “ภาพลักษณ์ทางใจ” ของสถานที่ ได้แก่ เส้นทาง ขอบเขต ย่าน จุดศูนย์กลาง และสิ่งสำคัญที่มองเห็นได้ แนวคิดนี้สามารถนำมาประยุกต์กับการออกแบบสภาพแวดล้อมในโรงเรียนได้โดยตรง เพราะผู้ใช้พื้นที่ต้องสร้างภาพลักษณ์ทางใจของพื้นที่โรงเรียนเช่นเดียวกัน

ต่อมา Arthur และ Passini (1992) ได้ขยายแนวคิดระบบนำทางในงาน Wayfinding: People, Signs, and Architecture โดยนิยามว่า ระบบนำทางเป็นชุดของเครื่องมือและแนวคิดการออกแบบที่มุ่งเพิ่มประสิทธิภาพการเดินทางและการค้นหาจุดหมายภายในสภาพแวดล้อม ระบบนำทางอาจประกอบด้วยสถาปัตยกรรม ป้าย ข้อความ ลูกศร สัญลักษณ์ แผนที่ สี ภาพถ่าย หรือแบบจำลอง โดยองค์ประกอบเหล่านี้ต้องทำงานร่วมกันเพื่อให้ข้อมูลเชิงพื้นที่เข้าใจง่าย Gibson (2009) ใน The Wayfinding Handbook ได้สรุปหลักปฏิบัติการออกแบบนำทางสำหรับสถานที่

สาธารณะ โดยเน้นว่าระบบนำทางที่ดีต้องสอดคล้องกับพฤติกรรมและความต้องการของผู้ใช้ ไม่ใช่เพียงความสวยงามของป้ายเท่านั้น

2.3.2 องค์ประกอบและประเภทของระบบนำทาง

Arthur และ Passini (1992) จำแนกการตัดสินใจเชิงพื้นที่ของผู้ใช้เป็น 3 ระดับ คือ

1) การกำหนดตำแหน่ง ที่ผู้ใช้ทราบว่าตนอยู่ที่ใด

2) การเลือกเส้นทาง ที่ผู้ใช้ตัดสินใจว่าจะเดินทางอย่างไรไปยังจุดหมาย และ

3) การติดตามเส้นทาง ที่ผู้ใช้ตรวจสอบว่าตนอยู่บนเส้นทางที่ถูกต้อง

ในบริบทของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 แบบจำลองแผนผังโรงเรียนทำหน้าที่เป็นป้ายจดจำและป้ายให้ข้อมูลร่วมกัน คือแสดงตำแหน่งอาคารและความสัมพันธ์ของพื้นที่ทั้งหมด ส่วนป้ายไวนิลแผนผังทำหน้าที่ให้ข้อมูลเชิงพื้นที่โดยรวม และสามารถทำหน้าที่ป้ายให้ทิศทางได้เมื่อวางในจุดยุทธศาสตร์ การออกแบบให้สอดคล้องกันทั้งในเชิงสัญลักษณ์ สี และการจัดวาง จะช่วยให้ระบบนำทางทำงานเป็นเอกภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Yavuz Oden และ Culha (2026)

ที่พบว่า ระบบนำทางที่ผสานกับเอกลักษณ์ของสถาบันและมีความชัดเจนทางทัศนภาพ ช่วยให้ผู้ใช้จดจำและใช้งานได้ง่ายขึ้น

2.3.3 การออกแบบแผนผังโรงเรียนที่ดี

แผนผังโรงเรียนที่ดีควรระบุข้อมูลที่จำเป็น เช่น ตำแหน่งปัจจุบัน ทางเข้าออก ชื่ออาคาร ห้องน้ำ โรงอาหาร สนามกีฬา จุดประชาสัมพันธ์ และเส้นทางหลัก ไม่ควรใส่รายละเอียดมากเกินไปจนผู้ใช้ค้นหาข้อมูลได้ยาก Gibson (2009) เน้นว่า แผนผังที่ดีต้องจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลเพื่อให้ผู้ใช้เห็นข้อมูลที่จำเป็นก่อน การใช้สัญลักษณ์ที่เข้าใจง่ายและมีคำอธิบายกำกับจะช่วยให้ผู้ใช้ต่างวัยอ่านข้อมูลได้สะดวก การจัดวางต้องมีจุดสนใจหลักที่ชัดเจน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ผู้ใช้ต้องการเป็นอันดับแรก

การใช้รหัสสีสามารถช่วยแบ่งประเภทพื้นที่ เช่น สีหนึ่งแทนอาคารเรียน อีกสีแทนพื้นที่บริการ หรือสีที่ต่างกันแทนเส้นทางและจุดสำคัญ อย่างไรก็ตาม รหัสสีต้องใช้ต่อเนื่องและสอดคล้องกันทั้งป้ายไวนิล แบบจำลอง และสื่ออื่น ๆ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสน แผนผังควรจัดวางข้อความและสัญลักษณ์ให้มีพื้นที่ว่างเพียงพอและอ่านออกได้จากระยะที่เหมาะสม Calori และ Vanden-Eijnden (2015) แนะนำว่า ระบบนำทางควรมีความสอดคล้องในตัวเองทั้งด้านสี ตัวอักษร สัญลักษณ์ และตำแหน่ง เพื่อสร้างความคุ้นเคยและลดภาระทางความคิดของผู้ใช้

2.3.4 การวางตำแหน่งสื่อนำทาง

สื่อนำทางควรตั้งอยู่ในจุดที่ผู้ใช้ต้องการข้อมูลมากที่สุด เช่น บริเวณทางเข้าหลัก จุดรับรอง จุดประชาสัมพันธ์ หรือบริเวณทางแยกที่ต้องตัดสินใจเลือกเส้นทาง การวางสื่อในตำแหน่งที่เหมาะสมช่วยลดการเดินย้อนกลับและลดความจำเป็นในการสอบถามเจ้าหน้าที่ Arthur และ Passini (1992) เรียกจุดเหล่านี้ว่า “จุดตัดสินใจ” (decision points) ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ผู้ใช้ต้องเลือกทิศทาง และเป็นจุดที่สื่อนำทางจำเป็นที่สุด

สำหรับป้ายไวนิลแผนผัง ควรจัดวางในระดับสายตา มีขนาดเหมาะกับระยะมอง และไม่ถูกบดบังด้วยสิ่งกีดขวาง ส่วนแบบจำลองควรวางในพื้นที่ที่ผู้ใช้งานสามารถหยุดดูได้โดยไม่กีดขวางทางเดิน การจัดตำแหน่งและลำดับข้อมูลจึงมีความสำคัญไม่แพ้ความสวยงามของตัวสื่อเอง ผลการศึกษาของ El-Dahmani (2018) ในอาคารสถานศึกษาพบว่า ระบบป้ายที่มีขนาดเล็ก มองเห็นไม่ชัด และเข้าใจยาก เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้ใช้สับสนและใช้เวลาในการค้นหาจุดหมายนานขึ้น ขณะเดียวกัน Samreen และ Jha (2024) พบจากการศึกษาเปรียบเทียบอาคารสถานศึกษา 2 แห่ง ว่า ป้ายที่มีขนาดใหญ่และมองเห็นได้ชัด แผนผังวิทยาเขต และการใช้รหัสสีแยกอาคาร ช่วยลดความสับสน ปรับประสิทธิภาพการใช้งาน และเพิ่มความพึงพอใจของผู้ใช้ได้

2.4 การออกแบบกราฟิกสิ่งแวดล้อมและป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน

2.4.1 แนวคิดการออกแบบกราฟิกสิ่งแวดล้อม

การออกแบบกราฟิกสิ่งแวดล้อม งานด้านนี้ครอบคลุมการออกแบบป้ายนำทาง แผนผัง สัญลักษณ์ ระบบระบุตำแหน่ง ตลอดจนการจัดการประสบการณ์ของผู้ใช้ในพื้นที่ Calori และ Vanden-Eijnden (2015) ระบุว่า EGD ที่ดีต้องสอดคล้องกับเอกลักษณ์ขององค์กร ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ และทำงานร่วมกับสถาปัตยกรรมโดยรอบ ในบริบทโรงเรียน ป้ายไวนิลแผนผังและแบบจำลองถือเป็นสื่อกราฟิกสิ่งแวดล้อมที่ทำหน้าที่ทั้งให้ข้อมูลและสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

Yavuz Öden และ Çulha (2026) ได้ศึกษาระบบกราฟิกสิ่งแวดล้อมและการนำทางในพื้นที่มหาวิทยาลัย โดยพัฒนาแบบจำลองการออกแบบ EGD ที่ผสานกับเอกลักษณ์ของสถาบัน ผลการศึกษาจากการสนทนากลุ่มกับบุคลากร 8 คน พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ระบบนำทางมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ความชัดเจนทางทัศนภาพ ความอ่านง่าย ความเข้าใจได้ของพื้นที่ ความสะดวกในการนำทาง และความสอดคล้องกับเอกลักษณ์ของสถาบัน ผลการศึกษานี้สะท้อนหลักการที่นำมาใช้ในการออกแบบป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ได้เป็นอย่างดี

2.4.2 วัสดุป้ายไวนิลและคุณสมบัติ

การเลือกวัสดุควรสัมพันธ์กับสถานที่ติดตั้ง ระยะเวลาการใช้งาน และงบประมาณ ป้ายที่ติดตั้งภายนอกอาคารต้องทนต่อแดด ฝน ลม และความชื้น จึงนิยมใช้ผ้าไวนิล (PVC) ที่ให้สีพิมพ์ชัดเจนและสามารถติดตั้งด้วยการพับขอบหรือตอกตาไก่เพื่อเพิ่มความแข็งแรง ผ้าไวนิลมีน้ำหนักเบา ราคาประหยัด ทนทานต่อสภาพอากาศ และสามารถพิมพ์ภาพและข้อความที่มีสีสันสดใสได้ดี จึงเหมาะกับป้ายแผนผังโรงเรียนที่ต้องแสดงข้อมูลเชิงพื้นที่ในขนาดใหญ่ ในขณะที่โปสเตอร์ที่ใช้ภายในอาคารสามารถเลือกใช้กระดาษที่มีความหนาเหมาะสมและพิมพ์สีได้ดี หากติดตั้งใกล้ห้องน้ำหรือพื้นที่เสี่ยงความชื้น ควรมีการเคลือบเพื่อป้องกันน้ำ คราบ และรอยขีดข่วน การเลือกวัสดุที่ถูกต้องช่วยยืดอายุสื่อและลดค่าใช้จ่ายจากการเปลี่ยนหรือผลิตซ้ำ

2.4.3 กระบวนการผลิตและการควบคุมคุณภาพ

ก่อนผลิตจริงควรตรวจสอบความถูกต้องของข้อความ ชื่ออาคาร รหัสสี ตำแหน่งในแผนผัง และขนาดชิ้นงานให้เรียบร้อย เพราะข้อผิดพลาดเพียงเล็กน้อยอาจทำให้สื่อใช้งานไม่ได้หรือเกิดต้นทุนเพิ่ม กระบวนการผลิตควรมีการตรวจแบบร่าง ตรวจสี ตรวจตัวอักษร และทดลองอ่านจากระยะใกล้และระยะไกล การพิมพ์ป้ายไวนิลขนาดใหญ่ต้องคำนึงถึงความละเอียดของภาพ และความคมชัดของข้อความที่ระยะมองต่างกัน สำหรับแบบจำลอง ควรวางแผนการตัดวัสดุและลำดับการประกอบ เพื่อลดเศษวัสดุและควบคุมต้นทุน เมื่อประกอบเสร็จควรตรวจสอบความแข็งแรงของฐาน การยึดติดของอาคาร ความชัดเจนของป้ายชื่อ และความปลอดภัยของขอบชิ้นงานก่อนนำไปจัดแสดง

2.4.4 การติดตั้งและการบำรุงรักษา

การติดตั้งต้องคำนึงถึงการมองเห็น ความปลอดภัย และการไม่กีดขวางการสัญจร ป้ายแผนผังควรวางในจุดที่ผู้มาติดต่อเห็นก่อนเข้าสู่พื้นที่สำคัญ โปสเตอร์ควรวางใกล้บริเวณที่ต้องการกระตุ้นพฤติกรรม ส่วนแบบจำลองควรวางบนฐานหรือโต๊ะที่มั่นคงและมีพื้นที่ให้ผู้ใช้ยืนดูได้ หลังติดตั้งควรกำหนดการดูแลรักษา เช่น ตรวจความตึงของป้าย ทำความสะอาดคราบฝุ่น ตรวจการซีดจางของสี และเปลี่ยนโปสเตอร์เมื่อชำรุด การดูแลสื่ออย่างสม่ำเสมอช่วยรักษาความน่าเชื่อถือและภาพลักษณ์ของโรงเรียนในระยะยาว ทั้งนี้ สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ Gibson (2009) ที่เน้นว่าระบบนำทางต้องได้รับการดูแลและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มิฉะนั้นจะสูญเสียประสิทธิภาพเมื่อสภาพแวดล้อมหรือการใช้งานเปลี่ยนไป

2.5 แบบจำลองสามมิติ มาตราส่วน และความเข้าใจเชิงพื้นที่

2.5.1 ความสำคัญของแบบจำลองสามมิติ

แบบจำลองสามมิติเป็นการนำสภาพแวดล้อมจริงมาย่อส่วนในรูปแบบที่จับต้องหรือมองเห็นได้จากหลายมุม ช่วยให้ผู้ใช้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างอาคาร ถนน สนาม และพื้นที่ต่าง ๆ ได้ดีกว่าแผนผังสองมิติในบางกรณี โดยเฉพาะผู้ใช้ที่ไม่คุ้นเคยกับการอ่านสัญลักษณ์บนแผนที่ งานด้านการรู้เชิงพื้นที่ ชี้ให้เห็นว่า แบบจำลองสามมิติช่วยสนับสนุนกระบวนการสร้างภาพลักษณ์ทางใจของพื้นที่ ซึ่งเป็นพื้นฐานของความสามารถในการนำทาง แนวคิดนี้สอดคล้องกับงานของ Lynch (1960) ที่ระบุว่า สิ่งสำคัญที่มองเห็นได้ และโครงสร้างเชิงพื้นที่ช่วยให้ผู้คนสร้างภาพลักษณ์ทางใจที่ชัดเจนขึ้น

แบบจำลองแผนผังของโรงเรียนมีบทบาทเป็นสื่อภาพรวม ช่วยให้ผู้มาติดต่อเห็นตำแหน่งของจุดหมายก่อนเริ่มเดินทาง การนำเลขอาคาร สี และสัญลักษณ์เดียวกันกับป้ายไวนิลมาใช้ทำให้ผู้ใช้เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างสื่อสองมิติและสามมิติได้ง่ายขึ้น ผลการศึกษาด้านการรู้เชิงพื้นที่พบว่า การนำเสนอข้อมูลเชิงพื้นที่ในหลายมิติและหลายมุมมองช่วยเพิ่มความเข้าใจและการจดจำตำแหน่งได้ดีกว่าการนำเสนอแบบสองมิติอย่างเดียว แบบจำลองจึงทำหน้าที่เสริมประสิทธิภาพของป้ายไวนิล โดยมอบมุมมองที่ผู้ใช้สามารถหมุนและสำรวจได้ตามต้องการ

2.5.2 หลักมาตราส่วนและการย่อส่วน

มาตราส่วน คือ ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดในแบบจำลองกับขนาดจริง การกำหนดมาตราส่วนอย่างเหมาะสมช่วยให้แบบจำลองมีสัดส่วนที่สมเหตุสมผล และแสดงตำแหน่งอาคารได้ใกล้เคียงความจริง ก่อนสร้างแบบจำลองต้องรวบรวมข้อมูลระยะ ขนาดอาคาร และตำแหน่งพื้นที่จากการสำรวจ เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดของผัง การเลือกมาตราส่วนต้องคำนึงถึงขนาดฐานที่จะจัดแสดง ระยะที่ผู้ใช้จะยืนดู และระดับรายละเอียดที่จำเป็นต่อการนำทาง ในทางปฏิบัติ ไม่จำเป็นต้องถ่ายทอดรายละเอียดทางสถาปัตยกรรมทุกส่วน เพราะเป้าหมายของแบบจำลองคือการสื่อสารตำแหน่งและความสัมพันธ์ของพื้นที่ การลดทอนรายละเอียดที่ไม่จำเป็นจะช่วยให้ชิ้นงานอ่านง่ายขึ้น แต่ต้องคงจุดสังเกตสำคัญ เช่น อาคารหลัก ทางเข้า สนาม และเส้นทางหลักไว้ให้ชัดเจน

2.5.3 การเลือกวัสดุและการประกอบแบบจำลอง

วัสดุของแบบจำลองควรพิจารณาความแข็งแรง น้ำหนัก ความสะดวกในการตัดแต่ง ความปลอดภัย และงบประมาณ พลาสวูดเหมาะกับส่วนฐานที่ต้องการความแข็งแรง โฟมบอร์ดเหมาะกับผนังหรือรูปทรงอาคารที่ต้องการน้ำหนักเบา และกระดาษลูกฟูกสามารถใช้สร้างรายละเอียดบางส่วนได้อย่างประหยัด การประกอบควรเริ่มจากการวางผังฐาน กำหนดตำแหน่งอาคารตามมาตราส่วน สร้างรูปทรงหลัก ติดตั้งป้ายชื่อหรือหมายเลข แล้วตรวจสอบความสอดคล้องกับแผนผังจริง การเลือกใช้สีและรูปแบบที่เรียบง่ายช่วยให้ผู้ใช้แยกประเภทอาคารได้ชัดเจน และช่วยลดความซับซ้อน

ของชิ้นงาน การจัดสร้างแบบจำลองภายใต้งบประมาณจำกัดยังสะท้อนการบริหารต้นทุนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นข้อพิจารณาสำคัญในงานพัฒนาสื่อของสถานศึกษาขนาดกลาง

2.6 หลักการออกแบบกราฟิกและการสื่อสารเชิงภาพ

2.6.1 องค์ประกอบศิลป์

องค์ประกอบศิลป์ หรือส่วนประกอบของการออกแบบ คือการนำทัศนธาตุมาจัดวางและผสมผสานอย่างมีระบบ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่มีสุนทรียภาพและสื่อสาความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบเหล่านี้ถือเป็นรากฐานสำคัญในงานออกแบบทุกแขนง เนื่องจากเป็เครื่องมือที่ใช้บริหารจัดการข้อมูลภาพและข้อความให้มีความเป็นระเบียบ

ภาพที่2.1 องค์ประกอบศิลป์

1) จุดองค์ ประกอบพื้นฐานเริ่มต้นของงานทัศนศิลป์ แม้จะมีมิติขนาดเล็กแต่เมื่อนำมาจัดวางอย่างต่อเนื่องจะก่อให้เกิดเส้น รูปร่าง และลวดลาย ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการสร้างจุดสนใจ กำหนดทิศทางการมอง และเน้นย้ำตำแหน่งสำคัญในพื้นที่ว่าง

2) เส้น ร่องรอยที่เกิดจากการเคลื่อนที่ของจุดอย่างต่อเนื่อง ทำหน้าที่กำหนดขอบเขต แบ่งพื้นที่ และชี้นำทิศทางของสายตา ทิศทางและลักษณะของเส้นสามารถสื่ออารมณ์ที่แตกต่างกัน เช่น เส้นตรงสื่อถึงความมั่นคง เส้นโค้งสื่อถึงความอ่อนโยน และเส้นเฉียงสื่อถึงพลังและการเคลื่อนไหว

3) รูปร่างและรูปทรง รูปร่างมีลักษณะเป็น 2 มิติ (กว้างและยาว) ในขณะที่รูปทรงมีลักษณะเป็น 3 มิติ (กว้าง ยาว และลึก) ทั้งสององค์ประกอบช่วยสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวให้แก่งานออกแบบและทำหน้าที่สื่อสารเนื้อหาเชิงสัญลักษณ์ให้เกิดความชัดเจน

3) สี องค์ประกอบที่มีอิทธิพลสูงสุดต่ออารมณ์ การรับรู้ และจิตวิทยาของผู้บริโภค สีถูกนำมาใช้เพื่อดึงดูดความสนใจ เน้นย้ำข้อมูลสำคัญ และสร้างอัตลักษณ์ให้แก่ผลงาน การประยุกต์ใช้สีอย่างเหมาะสมจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารอย่างมีนัยสำคัญ

4) พื้นผิว ลักษณะของผิวสัมผัสที่สามารถรับรู้ได้ด้วยการมองเห็นหรือการสัมผัส เช่น ความหยาบ ความเรียบ หรือความมันวาว การใช้พื้นผิวช่วยเพิ่มมิติ ความสมจริง และสร้างรายละเอียดที่ดึงดูดความสนใจให้แก่ผลงาน

5) พื้นที่ว่าง บริเวณที่อยู่ล้อมรอบหรือคั่นกลางระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ การบริหารพื้นที่ว่างอย่างเหมาะสมจะช่วยลดความแออัดของข้อมูล ทำให้ผลงานเกิดความสมดุล เป็นระเบียบ และไม่ก่อให้เกิดความรู้สึกอึดอัดต่อการมองเห็น

6) น้ำหนักและแสงเงา ตัวแปรที่ช่วยสร้างมิติความตื้นลึกและความสมจริง การไล่ระดับความเข้มและอ่อนของแสงจะช่วยให้วัตถุมีปริมาตรใกล้เคียงความจริง และทำหน้าที่ส่งเสริมความโดดเด่นให้แก่องค์ประกอบหลัก

2.6.2 ตัวอักษรและความสามารถในการอ่าน

ตัวอักษรเป็นองค์ประกอบที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษในสื่อประชาสัมพันธ์ เนื่องจากหากอ่านยาก แม้เนื้อหาจะถูกต้องก็ไม่สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ แบบอักษรที่ใช้ในป้ายควรมีรูปทรงเรียบง่าย เส้นไม่บางเกินไป และมีช่องไฟระหว่างตัวอักษรหรือบรรทัดเพียงพอ โดยเฉพาะภาษาไทยที่มีสระและวรรณยุกต์อยู่เหนือหรือล่างตัวอักษร ขนาดตัวอักษรต้องสัมพันธ์กับระยะการอ่าน หัวข้อหรือข้อมูลสำคัญควรมีขนาดใหญ่กว่าเนื้อหารอง สีของข้อความต้องตัดกับพื้นหลังอย่างชัดเจน เช่น ตัวอักษรสีเข้มบนพื้นสีอ่อน หรือตัวอักษรสีอ่อนบนพื้นสีเข้ม การใช้ข้อความสั้นและแบ่งเป็นกลุ่มข้อมูลจะช่วยให้ผู้ใช้ค้นหาสิ่งที่ต้องการได้เร็วขึ้น

ความสามารถในการอ่านออก ของป้ายได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวาง Kuhn, Garvey และ Pietrucha (1998) ได้ทำการศึกษาเรื่อง Sign Legibility: Impact of Color and Illumination โดยทดลองกับผู้ขับขี่จำนวน 92 คน พบว่า ป้ายที่มีการตัดสีแบบคอนทราสต์บวก คือตัวอักษรสีสว่างบนพื้นเข้ม ให้ความชัดเจนในการอ่านได้ดีกว่าป้ายที่มีการตัดสีแบบคอนทราสต์ลบ และป้ายที่มีการส่องสว่างภายในให้ประสิทธิภาพการอ่านดีกว่าป้ายที่ส่องสว่างภายนอก นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้มีอายุมากกว่ามีความสามารถในการอ่านป้ายจากระยะไกลลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเทียบกับผู้มีอายุน้อย ผลการศึกษานี้สนับสนุนหลักการเลือกสีและขนาดตัวอักษรที่ใช้ในการออกแบบป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน โดยเฉพาะการใช้สีตัดกันอย่างชัดเจนและตัวอักษรที่อ่านได้จากระยะไกล

2.6.3 ทฤษฎีสี

คือหลักการพื้นฐานที่อธิบายถึงการผสมสี การจัดระเบียบ และการจับคู่สี เพื่อให้ผลงานออกมามีความสมดุลและสามารถสื่ออารมณ์ได้ตามต้องการ

ภาพที่2.2 ทฤษฎีสี

1) วงจรสี

สีขั้นที่ 1 หรือแม่สี ประกอบด้วย สีแดง สีเหลือง และสีน้ำเงิน ซึ่งเป็นสีตั้งต้นที่ไม่สามารถนำสีอื่นมาผสมให้เกิดสีเหล่านี้ได้

สีขั้นที่ 2 เกิดจากการนำแม่สีมาผสมกันในอัตราส่วนที่เท่ากัน ได้แก่ สีส้ม (แดง+เหลือง) สีเขียว (เหลือง+น้ำเงิน) และสีม่วง (แดง+น้ำเงิน)

สีขั้นที่ 3 เกิดจากการผสมสีขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 เข้าด้วยกัน เช่น สีส้มแดง สีเขียวเหลือง สีม่วงน้ำเงิน ทำให้ได้เฉดสีที่หลากหลายและสมบูรณ์ขึ้น

2) วรรณะของสี แบ่งเป็น 2 วรรณ

1.วรรณะร้อน กลุ่มสีที่ให้ความรู้สึกอบอุ่น ร้อนแรง ตื่นตัว และมีพลัง เช่น สีแดง สีส้ม และสีเหลือง มักใช้เพื่อดึงดูดความสนใจ

2.วรรณะเย็น กลุ่มสีที่ให้ความรู้สึกสงบ เย็นสบาย ร่มรื่น และผ่อนคลาย เช่น สีน้ำเงิน สีเขียว และสีม่วง มักใช้สร้างบรรยากาศที่ดูเป็นทางการหรือสบายตา

3) คุณลักษณะของสี

1.สีแท้ ชื่อเรียกและลักษณะเฉพาะของสีนั้น ๆ โดยที่ยังไม่ได้ถูกปรับแต่งหรือผสมด้วยสีขาวและสีดำ

2.น้ำหนักสี ความสว่างและความมืดของสี เกิดจากการผสมสีขาวเพื่อเพิ่มความสว่าง หรือผสมสีดำเพื่อเพิ่มความมืด ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างมิติแสงเงา

3.ความสดของสี ระดับความเข้มข้นหรือความบริสุทธิ์ของสี สีที่มีความสดมากจะดูเด่นชัดและเตะตา ส่วนสีที่มีความสดน้อยจะดูหม่นลงคล้ายมีการผสมสีเทา

4) หลักการจับคู่สี

1.สีคู่ตรงข้าม การเลือกใช้สีที่อยู่ฝั่งตรงข้ามกันในวงจรสี เช่น แดงกับเขียว เพื่อสร้างความขัดแย้งที่โดดเด่นและสะดุดตา

2.สีข้างเคียง การใช้สีที่อยู่ติดกันเรียงตามวงจรสี (มักใช้ 3 สี) เช่น เหลือง ส้มเหลือง และส้ม ช่วยสร้างความกลมกลืนและดูเป็นธรรมชาติ

3.สีสามเส้า การจับคู่ 3 สีที่อยู่ในตำแหน่งรูปสามเหลี่ยมด้านเท่าบนวงจรสี ทำให้ได้คู่สีที่มีความหลากหลาย สดใส แต่ยังคงความสมดุลซึ่งกันและกัน

2.6.4 สื่อกราฟิก

สื่อกราฟิก (Graphic Media) คือสื่อกลางทางทัศนศิลป์ที่ใช้ในการสื่อสารความหมาย ข้อมูล หรือแนวคิด ผ่านการผสมผสานองค์ประกอบภาพ สัญลักษณ์ ตัวอักษร และสีสันเข้าด้วยกันอย่างมีระบบ เพื่อให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจ จดจำ และตอบสนองตามวัตถุประสงค์ของผู้ออกแบบ สื่อกราฟิกทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมระหว่างข้อมูลที่ซับซ้อนกับการรับรู้ของมนุษย์ ทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น สื่อกราฟิกสามารถจำแนกตามลักษณะการใช้งานและรูปแบบการนำเสนอได้ 4 ประเภทหลักดังนี้

1) สื่อกราฟิกสิ่งพิมพ์ ผลงานที่ถูกผลิตผ่านกระบวนการพิมพ์ลงบนวัสดุที่จับต้องได้ เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ นิตยสาร ป้ายโฆษณา และบรรจุภัณฑ์สินค้า การออกแบบสื่อประเภทนี้ต้องให้ความสำคัญกับระบบสีสำหรับการพิมพ์ (CMYK) การจัดหน้า (Layout) และคุณภาพของวัสดุ

2) สื่อกราฟิกดิจิทัล ชิ้นงานที่ออกแบบมาเพื่อแสดงผลผ่านหน้าจออิเล็กทรอนิกส์ เช่น แบนเนอร์บนโซเชียลมีเดีย เว็บไซต์ อินเทอร์เฟซของแอปพลิเคชัน (UI/UX) และสื่อนำเสนอออนไลน์ ต้องคำนึงถึงระบบสีแสดงผล (RGB) และการตอบสนองต่อขนาดหน้าจอที่หลากหลาย

3) สื่อกราฟิกเคลื่อนไหว การนำภาพกราฟิกนิ่งมาสร้างให้เกิดการเคลื่อนไหว ผสมผสานกับการลำดับเรื่องราว และเสียงประกอบ เช่น อินโฟกราฟิกแบบวิดีโอ แอนิเมชัน และไตเติลรายการ สื่อประเภทนี้มีจุดเด่นในการดึงดูดความสนใจและอธิบายกระบวนการที่ซับซ้อนได้ดี

4) สื่อกราฟิกสภาพแวดล้อม การประยุกต์ใช้งานกราฟิกร่วมกับพื้นที่ทางสถาปัตยกรรม เช่น ป้ายสัญลักษณ์นำทางในอาคาร พื้นที่จัดแสดงนิทรรศการ และกราฟิกบนผนัง เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้งานพื้นที่และสร้างบรรยากาศ

ในการสร้างสรรค์สื่อกราฟิกให้มีประสิทธิภาพ ผู้ออกแบบจำเป็นต้องบูรณาการองค์ประกอบหลัก 3 ส่วน ได้แก่ อักษรศิลป์ สำหรับกำหนดน้ำหนักและลำดับความสำคัญของเนื้อหา ภาพประกอบและภาพถ่าย เพื่อสร้างจุดดึงดูดสายตาและสื่ออารมณ์ และ การจัดองค์ประกอบ ในการบริหารพื้นที่ว่างให้ชิ้นงานมีความสมดุลและนำสายตาผู้รับสารได้อย่างลื่นไหล วัตถุประสงค์หลักของสื่อกราฟิกจึงครอบคลุมตั้งแต่การให้ข้อมูล การโน้มน้าวใจ ไปจนถึงการสร้างภาพจำและเอกลักษณ์ให้กับแบรนด์

2.7 การออกแบบสื่อรณรงค์เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมรักษาความสะอาด

2.7.1 วัตถุประสงค์ของสื่อรณรงค์

สื่อรณรงค์เป็นสื่อที่มุ่งสร้างความตระหนัก จูงใจ และสนับสนุนให้กลุ่มเป้าหมายเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การรณรงค์ด้านความสะอาดในโรงเรียนควรเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่ผู้ใช้เข้าใจได้กับการกระทำที่สามารถทำได้ทันที เช่น ทิ้งขยะลงถัง ใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี และช่วยกันรักษาความสะอาดของพื้นที่ส่วนรวม ข้อความรณรงค์ที่มีประสิทธิภาพควรมุ่งเน้นพฤติกรรมจำนวนน้อยที่ชัดเจน ไม่ควรสั่งหลายอย่างในโปสเตอร์แผ่นเดียว เพราะผู้ใช้จะจดจำได้ยาก การแบ่งโปสเตอร์ตามประเด็น เช่น ห้องน้ำสะอาด ทิ้งขยะให้ถูกที่ และดูแลความสะอาดทั่วไป ช่วยให้การสื่อสารตรงจุดและสามารถเลือกติดตั้งในบริเวณที่เกี่ยวข้องได้

2.7.2 ทฤษฎีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีพฤติกรรมที่มุ่งวางแผน (Theory of Planned Behavior: TPB) ของ Ajzen (1991) เป็นทฤษฎีที่ใช้อธิบายและทำนายพฤติกรรมของมนุษย์อย่างกว้างขวาง ทฤษฎีนี้ระบุว่า พฤติกรรมของบุคคลกำหนดโดย “ความตั้งใจ” ที่จะทำพฤติกรรมนั้น ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัย 3 ด้าน ได้แก่

1) ทัศนคติต่อพฤติกรรม ที่บุคคลประเมินผลลัพธ์ของพฤติกรรมว่าเป็นบวกหรือลบ

2) บรรทัดฐานอัตวิสัย ที่บุคคลรับรู้ถึงความคาดหวังและการสนับสนุนจากคนรอบข้าง และ

3) การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรม ที่บุคคลรับรู้ว่าตนสามารถทำพฤติกรรมนั้นได้ง่ายหรือยากเพียงใด

ทฤษฎีนี้เคยได้รับการทบทวนการประยุกต์ใช้ในด้านสุขภาพโดย Godin และ Kok (1996) พบว่า TPB สามารถทำนายพฤติกรรมด้านสุขภาพได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะพฤติกรรมที่อยู่ภายใต้การควบคุมของบุคคล

ในบริบทของโครงงาน ทฤษฎี TPB บ่งชี้ว่า เพื่อให้นักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมการทิ้งขยะและการรักษาความสะอาดห้องน้ำ สื่อรณรงค์ควรออกแบบให้สร้างทัศนคติเชิงบวกต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สร้างบรรทัดฐานทางสังคมที่สนับสนุนการรักษาความสะอาด และเพิ่มการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรม โดยแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมที่ต้องการนั้นทำได้ง่าย เช่น ทิ้งขยะลงถังที่อยู่ใกล้ กดชักโครกหลังใช้งาน นอกจากนี้ แนวคิดการกระตุก (nudge) ของ Thaler และ Sunstein (2008) เสนอว่าการจัดระเบียบสภาพแวดล้อมและตัวเลือกสามารถชี้นำพฤติกรรมโดยไม่บังคับ โดยใช้สัญญาณตำแหน่ง และคิวในสภาพแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจที่ดีต่อสุขภาพ การติดตั้งโปสเตอร์รณรงค์ ณ จุดเกิดพฤติกรรมจริงจึงเป็นการประยุกต์ใช้แนวคิดการกระตุกอย่างหนึ่ง

Matthews (2022) ได้ทบทวนการใช้แนวคิดการกระตุกเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพ โดยอ้างถึงการทบทวนวรรณกรรมของ Ledderer และคณะ ที่ศึกษางานวิจัยด้านการกระตุกด้านพฤติกรรมการดำเนินชีวิต 66 รายการ พบว่า ส่วนใหญ่มุ่งเน้นด้านอาหารและโภชนาการ 42 รายการแสดงผลลัพธ์เชิงบวก 11 รายการแสดงผลลัพธ์ผสม และ 10 รายการไม่พบผล ผลการทบทวนนี้ชี้ให้เห็นว่า การกระตุกผ่านสภาพแวดล้อมและสื่อสามารถสนับสนุนพฤติกรรมได้ แต่ประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับบริบทและการออกแบบ การนำแนวคิดนี้มาใช้ในการติดตั้งสื่อรณรงค์ในโรงเรียนจึงต้องคำนึงถึงตำแหน่ง ช่วงเวลา และความชัดเจนของสื่อเป็นสำคัญ

2.7.3 สุขอนามัยในโรงเรียนและโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

องค์การอนามัยโลก ได้เสนอแนวคิดโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ที่เน้นการทำงานร่วมกันของสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมสุขภาพและความความเป็นอยู่ที่ดีของนักเรียน บุคลากร และชุมชน แนวคิดนี้ครอบคลุมสภาพแวดล้อมโรงเรียน บริการสุขภาพ หลักสูตร และการมีส่วนร่วมของชุมชน Purba, Lusmilasari และ Hastuti (2020) ได้ศึกษาการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการดำรงชีวิตที่สะอาดและถูกสุขลักษณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนสามารถปรับปรุงพฤติกรรมด้านสุขอนามัยของนักเรียนได้ สื่อประชาสัมพันธ์ในรูปโปสเตอร์รณรงค์จึงเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สอดคล้องกับแนวทางโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เนื่องจากทำหน้าที่สร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพอย่างยั่งยืน

2.7.4 การออกแบบข้อความและภาพสำหรับผู้เรียน

กลุ่มเป้าหมายหลักของโปสเตอร์คือเด็กและวัยรุ่น จึงควรใช้ภาษาที่สุภาพ กระชับ และเหมาะกับวัย คำขวัญควรมีจำนวนคำไม่มาก ออกเสียงง่าย และสื่อความหมายตรง เช่น ใช้คำเชิญชวนมากกว่าข้อความตำหนิ ภาพประกอบควรช่วยขยายความหมายของข้อความ ไม่ใช่ใช้เพียงเพื่อการตกแต่ง ตัวการ์ตูน ไอคอน และสีที่สดใสช่วยดึงดูดความสนใจของเด็ก แต่ต้องไม่ทำให้ข้อมูลสำคัญถูกกลบ การออกแบบควรให้เห็นพฤติกรรมที่ถูกต้องอย่างชัดเจน เช่น ภาพทิ้งขยะลงถัง ภาพกดชักโครก

หรือทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำ และภาพร่วมกันดูแลพื้นที่ส่วนรวม การใช้ภาพที่สื่อความหมายได้โดยตรงและตรงกับพฤติกรรมที่ต้องการส่งเสริม จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและจดจำได้ดีกว่าการใช้ข้อความยาวเพียงอย่างเดียว

2.7.5 การติดตั้งสื่อ ณ จุดเกิดพฤติกรรม

ประสิทธิภาพของสื่อรณรงค์ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการออกแบบเพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นกับตำแหน่งและเวลาที่ผู้ใช้พบสื่อด้วย การติดตั้งโปสเตอร์ใกล้จุดเกิดพฤติกรรมจริงทำให้ผู้ใช้เห็นข้อความในช่วงเวลาที่สามารถปฏิบัติตามได้ทันที เช่น ติดโปสเตอร์เรื่องความสะอาดห้องน้ำบริเวณหน้าห้องน้ำ หรือติดโปสเตอร์เรื่องการแยกขยะใกล้ถังขยะ การติดตั้งควรอยู่ในระดับสายตาของกลุ่มเป้าหมาย ไม่สูงเกินไป ไม่ถูกบดบัง และมีแสงสว่างเพียงพอ ควรตรวจสอบสภาพโปสเตอร์เป็นระยะ เพราะสื่อที่ซีดจาง เปื้อน หรือชำรุดจะลดความน่าสนใจและอาจสะท้อนภาพลักษณ์ที่ไม่ดีของพื้นที่ แนวคิดการติดตั้งสื่อ ณ จุดเกิดพฤติกรรมสอดคล้องกับหลักการกระตุก ที่เน้นการวางคิวในสภาพแวดล้อม ณ จุดที่การตัดสินใจเกิดขึ้นจริง

2.8 การออกแบบสื่อโดยยึดผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง

2.8.1 หลักการออกแบบเพื่อผู้ใช้

การออกแบบโดยยึดผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง หรือ เป็นแนวคิดที่เริ่มต้นจากการทำความเข้าใจผู้ใช้ก่อนตัดสินใจออกแบบ ผู้ออกแบบต้องพิจารณาว่าผู้ใช้เป็นใคร มีเป้าหมายอะไร มีความคุ้นเคยกับพื้นที่เพียงใด และอาจพบข้อจำกัดอะไรระหว่างใช้สื่อ แนวคิดนี้ช่วยให้ชิ้นงานตอบโจทย์การใช้งานจริงไม่ได้เน้นเพียงความสวยงาม

ภาพที่2.3 การออกแบบสื่อเผื่อผู้ใช้

Lidwell และคณะ (2010) สรุปว่า การออกแบบที่ยึดผู้ใช้เป็นศูนย์กลางต้องอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม ความต้องการ และข้อจำกัดของผู้ใช้เป็นฐาน กระบวนการออกแบบสามารถดำเนินเป็นลำดับ ได้แก่ สำรวจปัญหาและความต้องการ กำหนดข้อกำหนดของสื่อ ออกแบบร่าง สร้างต้นแบบ ทดลองใช้ รับฟังข้อเสนอแนะ และปรับปรุง การทำงานแบบวนซ้ำช่วยลดความผิดพลาดและเปิดโอกาสให้ผู้ใช้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อ

2.8.2 ความแตกต่างของกลุ่มผู้ใช้และการออกแบบเพื่อคนทุกคน

นักเรียนระดับประถมมักเข้าใจข้อมูลจากภาพ สัญลักษณ์ และข้อความสั้นได้ดี จึงควรใช้ภาพประกอบที่ชัดเจนและไม่ซับซ้อน นักเรียนวัยรุ่นสามารถรับข้อมูลที่มีรายละเอียดเพิ่มขึ้นได้ แต่ยังต้องการสื่อที่น่าสนใจ รวดเร็ว และมีรูปแบบร่วมสมัย ส่วนครู ผู้ปกครอง และผู้มาติดต่อมักต้องการข้อมูลที่ถูกต้องและใช้ตัดสินใจเดินทางได้ทันที ป้ายแผนผังและแบบจำลองจึงควรใช้ชื่ออาคารหรือจุดบริการที่ผู้ใช้เข้าใจได้ ไม่ควรพึ่งรหัสอาคารเพียงอย่างเดียว

หากใช้รหัสควรมีชื่อเต็มกำกับเสมอ ส่วนโปสเตอร์ควรคำนึงถึงระดับสายตา ขนาดตัวอักษร และตำแหน่งติดตั้งให้เหมาะกับผู้ใช้จริง การออกแบบเพื่อคนทุกคน ยังเป็นหลักการที่สถานศึกษาควรคำนึงถึง เพื่อให้สื่อใช้งานได้กับคนทุกกลุ่มรวมถึงผู้สูงอายุและผู้มีข้อจำกัดด้านร่างกาย

2.8.3 การรับฟังความคิดเห็นและการปรับปรุง

การเก็บข้อเสนอแนะจากผู้ใช้และผู้เชี่ยวชาญช่วยให้ทราบทั้งจุดแข็งและปัญหาที่ผู้ออกแบบอาจมองไม่เห็น เช่น ตัวอักษรเล็กเกินไป สัญลักษณ์ไม่ชัดเจน แผนผังเข้าใจยาก หรือป้ายอยู่ในตำแหน่งที่มองไม่เห็น

การประเมินจึงควรเปิดโอกาสให้ผู้ใช้สะท้อนความคิดเห็นอย่างเป็นระบบ หลังได้รับผลประเมิน คณะผู้จัดทำสามารถนำข้อมูลมาใช้ปรับปรุงสื่อในอนาคต เช่น เพิ่มความต่างสี ปรับขนาดอักษร เปลี่ยนตำแหน่งติดตั้ง หรือเพิ่มข้อมูลสำคัญ แนวคิดนี้ทำให้สื่อประชาสัมพันธ์มีพัฒนาการต่อเนื่องและเหมาะกับบริบทของโรงเรียนมากขึ้น กระบวนการวนซ้ำของ UCD ยังสะท้อนถึงการพัฒนาสื่ออย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปที่ระบุไว้ในบทที่ 5 ของรายงานฉบับนี้

2.9 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจและการประเมินผลสื่อ

2.9.1 ความหมายและความสำคัญของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือการประเมินของบุคคลที่มีต่อสิ่งที่ได้รับ เมื่อเปรียบเทียบกับความคาดหวังหรือความต้องการของตน (พนิดา ชาตยาพร, 2561) ในการพัฒนาสื่อ

ประชาสัมพันธ์ ความพึงพอใจของผู้ใช้สะท้อนว่าสื่อมีความชัดเจน เหมาะสม สวยงาม และมีประโยชน์ในการใช้งานจริงเพียงใด

การประเมินความพึงพอใจมีประโยชน์ต่อการพัฒนาสื่อ เพราะช่วยให้คณะผู้จัดทำทราบความเห็นจากผู้ใช้จริง แทนการตัดสินคุณภาพสื่อจากมุมมองของผู้ออกแบบเพียงฝ่ายเดียว ข้อมูลที่ได้ยังสามารถใช้ระบุประเด็นที่ควรปรับปรุงในการพัฒนาสื่อครั้งต่อไป

2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิศรุต สุขแก้ว และคณะ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาสื่อนำทางและแผนผังเชิงพื้นที่เพื่ออำนวยความสะดวกในสถานศึกษา วัตถุประสงค์หลักโดยละเอียด 1. วัตถุประสงค์ด้านการพัฒนา เพื่อออกแบบและจัดสร้างสื่อนำทางรูปแบบแผนผังสองมิติและแบบจำลองแผนผังโรงเรียนสำหรับลดปัญหาความสับสนในการเข้าถึงอาคารสถานที่ของผู้มาติดต่อและนักเรียนใหม่ 2. วัตถุประสงค์ด้านกระบวนการ เพื่อศึกษาสเกลสัดส่วนที่เหมาะสม การใช้รหัสสี และการจัดวางสัญลักษณ์บนแผนผังที่ช่วยให้ผู้ใช้งานอ่านข้อมูลได้รวดเร็วที่สุด 3. วัตถุประสงค์ด้านการประเมิน เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจและความแม่นยำในการเดินทางของผู้ใช้บริการ ผลการศึกษาพบว่าแผนผังที่มีการบูรณาการสัญลักษณ์ภาพร่วมกับรหัสสี สามารถลดระยะเวลาในการค้นหาอาคารสถานที่ได้เฉลี่ยร้อยละ 42.5 เมื่อเทียบกับป้ายข้อความแบบเดิม และผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อแบบจำลองแผนผังในระดับมากที่สุด (4.45±0.52) เนื่องจากเห็นภาพรวมของพื้นที่ได้ชัดเจน

ศิริพร เข็มทอง และคณะ (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์และป้ายไวนิลประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการรับรู้ข้อมูลของชุมชน วัตถุประสงค์หลักโดยละเอียด 1. วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านองค์ประกอบศิลป์ ขนาดตัวอักษร และการเลือกใช้โทนสีบนป้ายไวนิลที่เหมาะสมกับการมองเห็นในระยะไกล ทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน โดยวางแผนการทดลองวัดระยะการมองเห็นที่ 5 เมตร 10 เมตร และ 15 เมตร 2. วัตถุประสงค์เพื่อประเมินความคงทนและประสิทธิภาพของวัสดุผ้าไวนิลและหมึกพิมพ์กลางแจ้ง ผลการทดลองพบว่า ป้ายไวนิลที่เลือกใช้ตัวอักษรสีสว่างตัดกับพื้นหลังโทนเข้ม (Color Contrast มากกว่า 70%) ให้ค่าการอ่านออกได้ชัดเจนสูงสุด ($P<0.05$) ณ ระยะ 10 เมตร และวัสดุผ้าไวนิลมีความทนทานต่อสภาพอากาศ เหมาะสมสำหรับการติดตั้งเป็นป้ายนำทางภายนอกอาคารเรียน

กิตติศักดิ์ พานิช และคณะ (2567) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลของการใช้โปสเตอร์อินโฟกราฟิกเพื่อการรณรงค์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขอนามัยของนักเรียน วัตถุประสงค์หลักโดยละเอียด 1. วัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาชุดโปสเตอร์รณรงค์รักษาความสะอาดห้องน้ำและการทิ้งขยะให้เป็นที่ด้วยเทคนิคอินโฟกราฟิก 2. วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขอนามัยของ

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำนวน 320 คน โดยเก็บข้อมูลแบบวิจัยเชิงปฏิบัติการก่อนและหลังการติดตั้งสื่อประชาสัมพันธ์ ณ บริเวณห้องน้ำและจุดรวบรวมขยะ ผลการศึกษาพบว่า หลังจากการติดตั้งโปสเตอร์รณรงค์ที่มีภาพตัวการ์ตูนสื่อความหมายและคำขวัญสั้นกระชับ นักเรียนมีพฤติกรรมการทิ้งขยะลงถังเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (จากร้อยละ 58.3 เป็นร้อยละ 89.1) และความสะอาดบริเวณห้องน้ำมีคะแนนการประเมินเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับดีเยี่ยม

ธนกฤต เมธาวี และคณะ (2568) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินความคุ้มค่าและประสิทธิภาพของสื่อประชาสัมพันธ์ทำมือสำหรับการบริหารจัดการพื้นที่โรงเรียนขนาดกลาง วัตถุประสงค์หลักโดยละเอียด 1. วัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการผลิตสื่อนำทางและสื่อรณรงค์ภายใต้เงื่อนไขงบประมาณจำกัด โดยใช้วัสดุที่หาได้ง่าย เช่น โฟมบอร์ด พลาสวูด และกระดาษอาร์ต 2. วัตถุประสงค์เพื่อประเมินความคุ้มค่าเชิงต้นทุน และความพึงพอใจของคณะครู นักเรียน และผู้มาติดต่อ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การจัดทำสื่อแบบผสมผสาน ได้แก่ แบบจำลองแผนผัง ป้ายไวนิล และโปสเตอร์รณรงค์ สามารถตอบโจทย์การใช้งานได้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย มีความคุ้มค่าสูงเมื่อเทียบกับงบประมาณที่ใช้ไป และช่วยยกระดับภาพลักษณ์ของสถานศึกษาให้เป็นระเบียบเรียบร้อยได้อย่างยั่งยืน

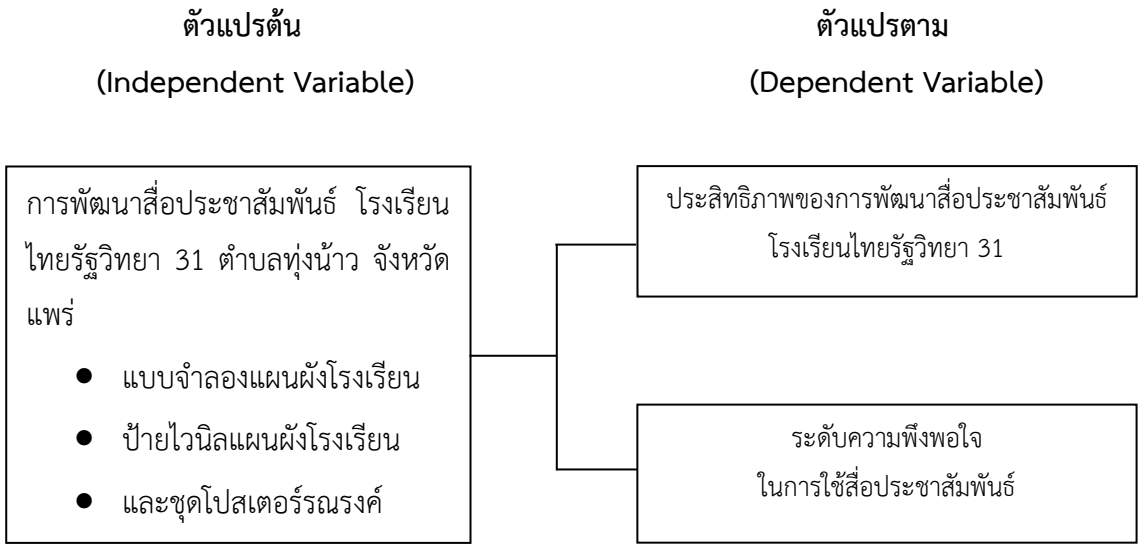
ณัฐพงษ์ วงศ์ใหญ่ และคณะ (2567) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีการกระตุกความคิด ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์เชิงพื้นที่ในสถานศึกษา วัตถุประสงค์หลักโดยละเอียด 1. วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการวางตำแหน่งสื่อประชาสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจรักษาความสะอาดส่วนรวม 2. วัตถุประสงค์เพื่อประเมินจุดติดตั้งสื่อที่เหมาะสมที่สุด ได้แก่ บริเวณระดับสายตาทางเข้าห้องน้ำ และบริเวณใกล้จุดทิ้งขยะ ผลการทดลองพบว่า การติดตั้งสื่อเตือนใจในตำแหน่งที่เกิดพฤติกรรมจริง ช่วยกระตุ้นจิตสำนึกให้นักเรียนและผู้เข้ามาใช้พื้นที่ร่วมมือกันรักษาความสะอาดเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน และมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมต่อการจัดสภาพแวดล้อมสื่ออยู่ในระดับมาก (4.28±0.61)

ชลทิชา สุขสวัสดิ์ และคณะ (2567) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้สื่ออินโฟกราฟิกและป้ายสัญลักษณ์เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรักษาความสะอาดและการแยกขยะในสถานศึกษา วัตถุประสงค์หลักโดยละเอียด 1. วัตถุประสงค์เพื่อออกแบบสื่ออินโฟกราฟิกและป้ายสัญลักษณ์รณรงค์ด้านสุขอนามัยที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนในระดับศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. วัตถุประสงค์เพื่อทดสอบการรับรู้และความเข้าใจในสัญลักษณ์กราฟิก รวมถึงการวัดผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทิ้งขยะ ณ จุดบริการส่วนรวมภายในโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า สื่ออินโฟกราฟิกที่เน้นการใช้ภาพการ์ตูนสัญลักษณ์สื่อความหมายร่วมกับรหัสสีที่ตัดกันอย่างชัดเจน สามารถสร้างการจดจำและกระตุ้นการรับรู้ได้รวดเร็ว ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการรักษาความสะอาดและการทิ้งขยะอย่างถูกต้อง

เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และได้รับคะแนนความพึงพอใจโดยรวมในระดับมากที่สุด (4.52±0.48)

ปณิธาน วงศ์สุวรรณ และคณะ (2568) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพของการประยุกต์ใช้แบบจำลองแผนผังร่วมกับสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อระบบนำทางเชิงพื้นที่ในองค์กร วัตถุประสงค์หลักโดยละเอียด 1. วัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการออกแบบและจัดทำแบบจำลองแผนผังย่อสเกล ร่วมกับป้ายพิมพ์ผ้าไวนิลแสดงตำแหน่งอาคารสถานที่ สำหรับใช้เป็นสื่อนำทางบริเวณจุดประชาสัมพันธ์และทางเข้าหลัก 2. วัตถุประสงค์เพื่อประเมินความแม่นยำ ระยะเวลาในการค้นหาตำแหน่ง และความพึงพอใจของผู้มาติดต่อและผู้ใช้บริการ ผลการศึกษาพบว่า การจัดวางสื่อนำทางแบบผสมผสานระหว่างแบบจำลองแผนผังที่มีมิติสัมพันธ์กับป้ายพิมพ์ไวนิลรายละเอียดสูง ช่วยลดความสับสนและลดระยะเวลาในการเดินทางไปยังจุดหมายของผู้มาติดต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกลุ่มผู้ใช้งานมีความพึงพอใจต่อการนำทางและความสวยงามของสื่อในระดับมากที่สุด (4.48±0.51)

2.11 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินงานโครงงานครั้งนี้ เป็นการทำโครงงานพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์และทดสอบความพึงพอใจ คณะผู้จัดทำโครงงานได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว จังหวัดแพร่ และได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์และการแปลผลข้อมูล

3.5 สถิติที่ใช้ในการทำงาน

3.1 ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณะครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว อำเภอสอง จังหวัดแพร่ ตลอดจนผู้ปกครองและผู้มาติดต่อราชการ ณ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31

3.1.2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพและความพึงพอใจต่อสื่อประชาสัมพันธ์ ได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามลักษณะการใช้งานพื้นที่จริง รวมทั้งสิ้น 52 คน จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1)คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 7 คน

2)นักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 จำนวน 39 คน

3)ผู้ปกครองและผู้มาติดต่อราชการ จำนวน 6 คน

3.2 เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินโครงงานแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

ส่วนที่ 1 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบประเมินความพึงพอใจและประสิทธิภาพสื่อประชาสัมพันธ์ ลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ แผนผังโรงเรียน: สื่อสองมิติแสดงแผนผัง ตำแหน่งอาคาร และสัญลักษณ์นำทาง ออกแบบด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์กราฟิกและพิมพ์ลงบนผ้าไวนิล PVC ทนสภาพอากาศ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (เพศ, สถานภาพ)

ตอนที่ 2 แบบประเมินระดับความพึงพอใจและประสิทธิภาพของสื่อประชาสัมพันธ์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ส่วนที่ 2 ชิ้นงานสื่อประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย

1)สื่อนำทางแบบจำลองแผนผังโรงเรียน ชิ้นงานแบบจำลองแผนผังโรงเรียนภาพรวมอาคารสถานที่และพื้นที่ทางกายภาพ ย่อส่วนตามอัตราส่วนสเกลที่เหมาะสม โดยใช้วัสดุพลาสวูดและโฟมบอร์ด

2)สื่อนำทางป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน สื่อสองมิติแสดงแผนผัง ตำแหน่งอาคาร และสัญลักษณ์นำทาง ออกแบบด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์กราฟิกและพิมพ์ลงบนผ้าไวนิล PVC ทนสภาพอากาศ

3)ชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาด สื่อสิ่งพิมพ์อินโฟกราฟิก เน้นการกระตุกความคิด เพื่อรณรงค์การรักษาความสะอาดห้องน้ำและการทิ้งขยะให้เป็นที่

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา คณะผู้จัดทำนำร่างแบบประเมินความพึงพอใจและแบบร่างสื่อประชาสัมพันธ์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาโครงงาน เพื่อตรวจพิจารณาความถูกต้อง ความสมเหตุสมผล ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และความเหมาะสมของการใช้ภาษา

การปรับปรุงแก้ไข: นำข้อเสนอแนะและข้อทักท้วงจากอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบสื่อและรายการข้อคำถามในแบบประเมินให้มีความสมบูรณ์ ก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการจัดทำโครงงานครั้งนี้ คณะผู้จัดทำได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ และครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

3.3.1 ขั้นตอนแรกลงพื้นที่

สำรวจภายในโรงเรียนว่ามีสื่อส่วนไหนชำรุจไหม ควรปรับปรุงหรือแก้ไขในส่วนไหน แล้วก็สำรวจตัวอาคารต่างสถานที่ภายในโรงเรียน เพื่อที่จะได้นำไปทำสื่อประชาสัมพันธ์

3.3.2 นำสื่อประชาสัมพันธ์ มาให้กลุ่มเป้าหมายได้เลือกจำนวน 3 รูปแบบ กลุ่มเป้าหมายจำนวน 52 คน พิจารณาและเลือกด้วยตนเอง โดยผู้กลุ่มเป้าหมายเลือกผ่าน google forms กลุ่มเป้าหใม่โอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ และลดอิทธิพลจากการเลือกตามเพื่อน

3.3.3 ขั้นการนำสื่อไปติดตั้งในพื้นที่จริง

นำสื่อประชาสัมพันธ์ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปติดตั้ง ณ จุดยุทธศาสตร์ภายในโรงเรียน ได้แก่

3.3.4 สื่อนำทางแบบจำลองแผนผังโรงเรียน

ติดตั้งบริเวณโต๊ะ/จุดประชาสัมพันธ์หน้าอาคารเรียนหลัก เพื่อให้ผู้มาติดต่อและนักเรียนมองเห็นได้ชัดเจนในระดับสายตา

3.3.5 สื่อนำทางป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน

ติดตั้งบริเวณป้ายนิเทศหรือทางเข้าหลักของโรงเรียน

3.3.6 ชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาด

ติดตั้งบริเวณหน้าห้องน้ำนักเรียน จุดล้างมือ และบริเวณจุดรวบรวมถังขยะภายในโรงเรียน

3.3.7 ขั้นทดลองใช้สื่อ

เปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มาติดต่อ ได้ทดลองใช้สื่อนำทางและรับรู้สื่อรณรงค์ในการดำเนินชีวิตประจำวันภายในโรงเรียน

3.3.8 ขั้นแจกและเก็บรวบรวมแบบประเมิน

คณะผู้จัดทำดำเนินการแจกแบบประเมินความพึงพอใจและประสิทธิภาพของสื่อประชาสัมพันธ์ ให้แก่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน โดยอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างชัดเจน

3.3.9 ขั้นตรวจสอบและประมวลผลข้อมูล

รวบรวมแบบประเมินความพึงพอใจกลับคืนมาทั้งหมด ตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้องของข้อมูลในแบบประเมินทุกฉบับ ก่อนนำไปลงรหัสข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ผลทางสถิติในขั้นตอนถัดไป

3.4 การวิเคราะห์และการแปลผลข้อมูล

คณะผู้จัดทำนำแบบประเมินความพึงพอใจและประสิทธิภาพของสื่อประชาสัมพันธ์ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล มาดำเนินการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีหลักเกณฑ์และขั้นตอนดังนี้

3.4.1 เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมิน

การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจและประสิทธิภาพ ใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ต โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนดังนี้

คะแนน	ระดับคุณภาพ
5	เหมาะสมมากที่สุด
4	เหมาะสมมาก
3	เหมาะสมปานกลาง
2	เหมาะสมน้อย
1	เหมาะสมน้อยที่สุด

จากนั้นนำค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่คำนวณได้ มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายระดับความพึงพอใจและประสิทธิภาพ ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
4.51 – 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	เหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	เหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการทำงาน

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดทำโครงงาน ครั้งนี้ คณะผู้จัดทำได้เลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็นสถิติพื้นฐานตามรายละเอียดดังนี้

1)ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean: $\bar{X}$) ใช้ในการคำนวณหาค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจและประสิทธิภาพของสื่อประชาสัมพันธ์ในแต่ละด้าน คำนวณตามสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

เมื่อ $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

เมื่อ N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2)ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ใช้ในการวัดการกระจายตัวของข้อมูลความคิดเห็นของผู้ตอบแบบประเมิน เพื่อแสดงถึงความสอดคล้องของความคิดเห็น คำนวณตามสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum(X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน,

เมื่อ X แทน คะแนนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน,

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย, และ

เมื่อ N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

บทที่ 4
ผลการวิจัย

การจัดทำโครงงานการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว จังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ออกแบบและจัดสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ได้แก่ ชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาด ป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน และแบบจำลองแผนผังโรงเรียน 3 มิติ และ 2) ประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อสื่อประชาสัมพันธ์ที่พัฒนาขึ้น ผู้จัดทำโครงงานจึงนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 ผลการประเมินคุณภาพสื่อโดยผู้เชี่ยวชาญ
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย
4.3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาด
4.4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน
4.5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อแบบจำลองแผนผังโรงเรียน 3 มิติ
4.6 สรุปผลการประเมินความพึงพอใจต่อสื่อประชาสัมพันธ์

4.1 ผลการเลือกรูปแบบสื่อประชาสัมพันธ์ที่กลุ่มเป้าหมายเลือกใช้มากที่สุด

คณะผู้จัดทำได้ให้กลุ่มเป้าหมายจำนวน 52 คน เลือกรูปแบบสื่อประชาสัมพันธ์ที่ตนมักพบและเลือกใช้ในชีวิตประจำวันมากที่สุด จากสื่อประชาสัมพันธ์ 3 ประเภท ประเภทละ 3 รูปแบบ รวม 9 รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ ชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาด (รูปแบบที่ 1-3) ป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน (รูปแบบที่ 1-3) และแบบจำลองแผนผังโรงเรียน 3 มิติ (รูปแบบที่ 1-3) ผลการเลือกแสดงดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการเลือกรูปแบบสื่อประชาสัมพันธ์ที่กลุ่มเป้าหมายเลือกใช้มากที่สุด (N = 52)

ลำดับ	รูปแบบสื่อประชาสัมพันธ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาด รูปแบบที่ 1	13	25.0
2	ชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาด รูปแบบที่ 2	6	11.5
3	ชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาด รูปแบบที่ 3	3	5.8
รวม	ชุดโปสเตอร์รณรงค์	22	42.3
4	ป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน รูปแบบที่ 1	7	13.5
5	ป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน รูปแบบที่ 2	4	7.7
6	ป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน รูปแบบที่ 3	2	3.8

ลำดับ	รูปแบบสื่อประชาสัมพันธ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รวม	ป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน	13	25.0
7	แบบจำลองแผนผังโรงเรียน 3 มิติ รูปแบบที่ 1	8	15.4
8	แบบจำลองแผนผังโรงเรียน 3 มิติ รูปแบบที่ 2	5	9.6
9	แบบจำลองแผนผังโรงเรียน 3 มิติ รูปแบบที่ 3	4	7.7
รวม	แบบจำลองผังโรงเรียน	17	32.7
ภาพรวมทุกด้าน		52	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มเป้าหมายเลือกชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาด รูปแบบที่ 1 มากที่สุด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมา แบบจำลองแผนผังโรงเรียน 3 มิติ รูปแบบที่ 1 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 และป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน รูปแบบที่ 1 จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มสื่อ พบว่ากลุ่มโปสเตอร์ได้รับการเลือกมากที่สุด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 42.3 รองลงมาคือแบบจำลอง 3 มิติ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 และป้ายไวนิล จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 สะท้อนว่าโปสเตอร์รูปแบบที่ 1 เป็นรูปแบบสื่อประชาสัมพันธ์ที่กลุ่มเป้าหมายคุ้นเคยและเข้าถึงได้ง่ายที่สุด

4.2 ผลการประเมินคุณภาพสื่อโดยผู้เชี่ยวชาญ

คณะผู้จัดทำโครงงานได้นำสื่อประชาสัมพันธ์ที่พัฒนาขึ้นทั้ง3รูปแบบ ได้แก่ ชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาด ป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน และแบบจำลองแผนผังโรงเรียน 3 มิติ ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบกราฟิกและสื่อสารมวลชนจำนวน3ท่าน ประเมินคุณภาพสื่อกราฟิก โดยใช้แบบประเมินมาตรวัด5ระดับ จำนวน 20 ข้อ ครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความชัดเจนและการสื่อสาร ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา ด้านการออกแบบและทัศนียภาพ และด้านประโยชน์ใช้สอย ผลการประเมินแสดงดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินคุณภาพสื่อกราฟิกโดยผู้เชี่ยวชาญ (N = 3)

ข้อ	รายการประเมิน	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
1.ด้านความชัดเจนและการสื่อสาร				
1.1	ความอ่านง่ายของตัวอักษรและสัญลักษณ์	4.67	0.58	มากที่สุด
1.2	ความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลสารสนเทศ	4.80	0.41	มากที่สุด
1.3	ความกระชับและเข้าใจง่ายของถ้อยคำ	4.60	0.52	มากที่สุด
1.4	ประสิทธิภาพของสื่อผสมในการสื่อความหมาย	4.53	0.64	มากที่สุด
1.5	ความสามารถในการดึงดูดความสนใจ	4.73	0.46	มากที่สุด
รวม	ด้านความชัดเจนและการสื่อสาร (เฉลี่ย)	4.67	0.52	มากที่สุด
2.ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา				
2.1	ความสอดคล้องกับอัตลักษณ์และวัฒนธรรมองค์กร	4.87	0.35	มากที่สุด
2.2	ความครอบคลุมของจุดติดตั้งและพื้นที่บริการ	4.60	0.51	มากที่สุด
2.3	ความทันสมัยและเป็นปัจจุบันของข้อมูลผังพื้นที่	4.67	0.49	มากที่สุด
2.4	ความหลากหลายและการเข้าถึงได้	4.53	0.52	มากที่สุด
2.5	ความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายหลัก	4.73	0.46	มากที่สุด
รวม	ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา (เฉลี่ย)	4.68	0.43	มากที่สุด
3.ด้านการออกแบบและทัศนียภาพ				
3.1	ความสวยงามและความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบป้าย	4.80	0.41	มากที่สุด
3.3	ความสมจริงและความละเอียดของโมเดลจำลอง	4.60	0.51	มากที่สุด
3.4	ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.53	0.64	มากที่สุด
3.5	ความทนทานและคุณภาพของวัสดุที่เลือกใช้	4.47	0.64	มาก
3.6	ความเป็นเอกภาพของชุดสื่อประชาสัมพันธ์	4.73	0.46	มากที่สุด
รวม	ด้านการออกแบบและทัศนียภาพ (เฉลี่ย)	4.63	0.49	มากที่สุด
4.ด้านประโยชน์ใช้สอย				
4.1	ประสิทธิภาพในการช่วยนำทางและลดความสับสน	4.87	0.35	มากที่สุด
4.2	ประสิทธิผลในการกระตุ้นพฤติกรรมการรักษาความสะอาด	4.80	0.41	มากที่สุด
4.3	ความชัดเจนในการจำแนกจุดทิ้งขยะและประเภทขยะ	4.67	0.49	มากที่สุด
4.4	ความสะดวกในการบำรุงรักษาและทำความสะอาด	4.40	0.63	มาก
4.5	ความเหมาะสมของตำแหน่งการติดตั้ง	4.87	0.35	มากที่สุด
รวม	ด้านประโยชน์ใช้สอย (เฉลี่ย)	4.69	0.49	มากที่สุด
ภาพรวมทุกด้าน		4.67	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพสื่อกราฟิกโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านประโยชน์ใช้สอย ($\bar{X}$= 4.69, S.D. = 0.49) รองลงมาได้แก่ ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา ($\bar{X}$= 4.68, S.D. = 0.43) ด้านความชัดเจนและการสื่อสาร ($\bar{X}$= 4.67, S.D. = 0.52) และด้านการออกแบบและทัศนียภาพ ($\bar{X}$= 4.63, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความสอดคล้องกับอัตลักษณ์และวัฒนธรรมองค์กร ประสิทธิภาพในการช่วยนำทางและลดความสับสน และความเหมาะสมของตำแหน่งการติดตั้ง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 รองลงมาคือ ความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลสารสนเทศ ความสวยงามและความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบป้าย และประสิทธิผลในการกระตุ้นพฤติกรรมการรักษาความสะอาด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดแต่ยังคงอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความสะดวกในการบำรุงรักษาและทำความสะอาด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 แสดงว่าสื่อที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพเหมาะสมสำหรับนำไปใช้งานจริง โดยมีจุดที่ควรปรับปรุงเล็กน้อยด้านการบำรุงรักษาและความทนทานของวัสดุ

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ให้ข้อมูลในการประเมินความพึงพอใจต่อสื่อประชาสัมพันธ์ที่พัฒนาขึ้น มีจำนวนทั้งสิ้น 52 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วยนักเรียน ครูและบุคลากร และผู้ปกครองหรือผู้ติดต่อภายในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับชั้น และสถานภาพ แสดงดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (N = 52)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
เพศชาย	37	71.2
เพศหญิง	15	28.8
ระดับชั้น		
มัธยมศึกษาตอนต้น	24	46.2
ประถมศึกษา	15	28.8
ไม่ใช่นักเรียน	13	25.0
สถานภาพ		
นักเรียน	39	75.0

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ครู/บุคลากร	7	13.5
ผู้ปกครอง/ผู้ติดต่อ	6	11.5
รวม	52	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 71.2 รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 เมื่อจำแนกตามระดับชั้น พบว่าส่วนใหญ่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงมาเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 และผู้ที่ไม่ใช่นักเรียน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 สำหรับสถานภาพ พบว่าส่วนใหญ่เป็นนักเรียน จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 75.0 รองลงมาเป็นครูและบุคลากร จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 และผู้ปกครองหรือผู้ติดต่อ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายมีความหลากหลายทั้งด้านเพศ ระดับชั้น และสถานภาพ ทำให้ข้อมูลความพึงพอใจครอบคลุมมุมมองของผู้ใช้สื่อหลายกลุ่ม

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาด (N = 52)

ลำดับ	รายการประเมิน	($\bar{X}$)	ระดับ
1	ข้อความรณรงค์สั้น กระชับ อ่านง่าย และการจัดวางองค์ประกอบศิลป์	4.50	มาก
2	ภาพอินโฟกราฟิกและการสื่อความหมายได้ชัดเจน	4.71	มากที่สุด
3	สื่อช่วยกระตุ้นพฤติกรรมการรักษาความสะอาด	4.79	มากที่สุด
รวม (S.D. = 0.60)		4.67	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจต่อชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สื่อช่วยกระตุ้นพฤติกรรมการรักษาความสะอาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 รองลงมาคือ ภาพอินโฟกราฟิกและการสื่อความหมายได้ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดแต่ยังอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อความรณรงค์สั้น กระชับ อ่านง่าย และการจัดวางองค์ประกอบศิลป์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 แสดงว่าชุดโปสเตอร์สามารถสื่อสารเนื้อหาและกระตุ้นพฤติกรรมการรักษาความสะอาดได้ดี โดยควรปรับปรุงเพิ่มเติมด้านความกระชับของข้อความและการจัดวางองค์ประกอบศิลป์ให้สมดุลยิ่งขึ้น

4.5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน

ป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียนเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ที่แสดงตำแหน่งอาคารและสถานที่สำคัญภายในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 เพื่อช่วยในการนำทาง ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายจำนวน 52 คน ที่มีต่อป้ายไวนิล จำนวน 3 รายการ แสดงดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน (N = 52)

ลำดับ	รายการประเมิน	($\bar{x}$)	ระดับ
1	ความถูกต้องของการระบุตำแหน่งอาคาร	4.46	มาก
2	แบบอักษรบนป้ายมีความชัดเจน อ่านง่ายในระยะไกล	4.62	มากที่สุด
3	ช่วยลดความสับสนในการเข้าถึงพื้นที่จริง	4.63	มากที่สุด
รวม(S.D. = 0.69)		4.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจต่อป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ช่วยลดความสับสนในการเข้าถึงพื้นที่จริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 รองลงมาคือ แบบอักษรบนป้ายมีความชัดเจน อ่านง่ายในระยะไกล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดแต่ยังอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความถูกต้องของการระบุตำแหน่งอาคาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 แสดงว่าป้ายไวนิลสามารถช่วยลดความสับสนในการเข้าถึงพื้นที่ได้ดี โดยควรตรวจสอบความถูกต้องของตำแหน่งอาคารให้แม่นยำสม่ำเสมอเพื่อรักษาความน่าเชื่อถือของสื่อ

4.6 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อแบบจำลองแผนผังโรงเรียน 3 มิติ

แบบจำลองแผนผังโรงเรียน 3 มิติ เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ที่จัดสร้างจากวัสดุโฟมบอร์ดและไม้เพลสวูด แสดงโครงสร้างอาคารและสถานที่ในมุมมองสามมิติ เพื่อให้ผู้ใช้เข้าใจรูปแบบและตำแหน่งพื้นที่ของโรงเรียนได้ชัดเจน ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายจำนวน 52 คน ที่มีต่อแบบจำลอง จำนวน 4 รายการ แสดงดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อแบบจำลองแผนผังโรงเรียน 3 มิติ (N = 52)

ลำดับ	รายการประเมิน	($\bar{x}$)	ระดับ
1	ความถูกต้องของตัวเลขระบุตึก	4.52	มากที่สุด
2	ความประณีตในการตัดประกอบโครงสร้าง	4.65	มากที่สุด
3	แบบจำลองช่วยให้เห็นภาพรวมพื้นที่ของโรงเรียนได้ชัดเจน	4.75	มากที่สุด

ลำดับ	รายการประเมิน	($\bar{X}$)	ระดับ
4	ความเหมาะสมของจุดติดตั้งแบบจำลอง	4.81	มากที่สุด
รวม (S.D. = 0.59)		4.68	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจต่อแบบจำลองแผนผังโรงเรียน 3 มิติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความเหมาะสมของจุดติดตั้งแบบจำลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 รองลงมาคือ แบบจำลองช่วยให้เห็นภาพรวมพื้นที่ของโรงเรียนได้ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 และความประณีตในการตัดประกอบโครงสร้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดแต่ยังอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความถูกต้องของตัวเลขระบุตึก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 แสดงว่าแบบจำลองสามารถสื่อภาพรวมของพื้นที่โรงเรียนได้ชัดเจน และการเลือกจุดติดตั้งที่เหมาะสมมีส่วนสำคัญต่อประสิทธิภาพการใช้งาน โดยควรตรวจสอบความถูกต้องของตัวเลขระบุตึกให้แม่นยำและเพิ่มความประณีตในการตัดประกอบโครงสร้างเพื่อยกระดับค่าเฉลี่ยรวมให้สูงขึ้น

4.7 สรุปผลการประเมินความพึงพอใจต่อสื่อประชาสัมพันธ์

จากการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายจำนวน 52 คน ที่มีต่อสื่อประชาสัมพันธ์ที่พัฒนาขึ้นทั้ง 3 รูปแบบ สรุปผลได้ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 สรุปผลการประเมินความพึงพอใจต่อสื่อประชาสัมพันธ์ (N = 52)

ลำดับ	สื่อที่ประเมิน	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
1	ชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาด	4.67	0.60	มากที่สุด
2	ป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน	4.57	0.69	มากที่สุด
3	แบบจำลองแผนผังโรงเรียน 3 มิติ	4.68	0.59	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งสิ้น		4.64	0.63	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจต่อสื่อประชาสัมพันธ์ที่พัฒนาขึ้นทั้ง 3 รูปแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.64 เมื่อพิจารณารายสื่อ พบว่า สื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ แบบจำลองแผนผังโรงเรียน 3 มิติ ($\bar{X}$= 4.68) รองลงมาคือ ชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาด ($\bar{X}$= 4.67) และป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน ($\bar{X}$= 4.57) ตามลำดับ โดยทุกสื่ออยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ผลดังกล่าวแสดงว่าสื่อประชาสัมพันธ์ทั้ง 3 รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้เป็นอย่างดี โดยควรตรวจสอบความถูกต้องของการระบุ

ตำแหน่งอาคารและตัวเลขระบุตึกให้แม่นยำ และปรับข้อความรณรงค์ให้สั้นกระชับพร้อมจัดวางองค์ประกอบศิลป์ให้สมดุลยิ่งขึ้น

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การจัดทำโครงงานการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ตำบลทุ่งน้าว จังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ออกแบบและจัดสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน และ 2) ประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อสื่อประชาสัมพันธ์ที่พัฒนาขึ้น กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียน ครูและบุคลากร และผู้ปกครองหรือผู้ติดต่อภายในโรงเรียน จำนวน 52 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สื่อประชาสัมพันธ์ 3 รูปแบบ แบบประเมินคุณภาพสื่อโดยผู้เชี่ยวชาญ และแบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ ผู้จัดทำโครงงานจึงนำผลการศึกษามาสรุป อภิปราย และเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการประเมินคุณภาพสื่อโดยผู้เชี่ยวชาญ

ผลการประเมินคุณภาพสื่อประชาสัมพันธ์โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า สื่อมีคุณภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านประโยชน์ใช้สอย ($\bar{X}$= 4.69) รองลงมาได้แก่ ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา ($\bar{X}$= 4.68) ด้านความชัดเจนและการสื่อสาร ($\bar{X}$= 4.67) และด้านการออกแบบและทัศนียภาพ ($\bar{X}$= 4.63) ตามลำดับ

รายการที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินสูงสุด ได้แก่ ความสอดคล้องกับอัตลักษณ์และวัฒนธรรมองค์กร ประสิทธิภาพในการช่วยนำทางและลดความสับสน และความเหมาะสมของตำแหน่งการติดตั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 ส่วนรายการที่ได้รับการประเมินต่ำสุดแต่ยังอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความสะดวกในการบำรุงรักษาและทำความสะอาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 แสดงว่าสื่อที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพเพียงพอสำหรับนำไปใช้งานจริง โดยมีจุดที่ควรปรับปรุงด้านความทนทานของวัสดุและความสะดวกในการบำรุงรักษา

5.1.2 ผลการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์

จากการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 พบว่า สามารถจัดสร้างสื่อออกมาได้ทั้งหมด 3 รูปแบบหลัก ได้แก่ 1) ชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาด ประกอบด้วยโปสเตอร์ 3 หัวข้อ คือ การรักษาความสะอาดห้องน้ำ การทิ้งขยะให้ถูกที่ และการรักษาความสะอาดในโรงเรียน 2) ป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน ซึ่งแสดงตำแหน่งอาคารและสถานที่สำคัญ และ 3) แบบจำลองแผนผังโรงเรียน 3 มิติ จัดสร้างจากวัสดุโฟมบอร์ดและไม้เพลสวูด แสดงโครงสร้างอาคารในมุมมองสามมิติ สื่อทั้ง 3 รูปแบบได้รับการออกแบบให้มีความสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของโรงเรียน ใช้แบบอักษรและสีที่ชัดเจน อ่านง่าย และเลือกใช้วัสดุที่แข็งแรง ทนทาน และสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายจำนวน 52 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 71.2 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 28.8 เมื่อจำแนกตามระดับชั้น พบว่าส่วนใหญ่เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 46.2 รองลงมาเป็นนักเรียนประถมศึกษา ร้อยละ 28.8 และผู้ที่ไม่ใช่นักเรียน ร้อยละ 25.0 สำหรับสถานภาพ พบว่าส่วนใหญ่เป็นนักเรียน ร้อยละ 75.0 รองลงมาเป็นครูและบุคลากร ร้อยละ 13.5 และผู้ปกครองหรือผู้ติดต่อ ร้อยละ 11.5 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายมีความหลากหลาย ทำให้ข้อมูลความพึงพอใจครอบคลุมมุมมองของผู้ใช้สื่อหลายกลุ่ม

5.1.4 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาด

ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายจำนวน 52 คน ที่มีต่อชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาด พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สื่อช่วยกระตุ้นพฤติกรรมการรักษาความสะอาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 รองลงมาคือ ภาพอินโฟกราฟิกและการสื่อความหมายได้ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดแต่ยังอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อความรณรงค์สั้น กระชับ อ่านง่าย และการจัดวางองค์ประกอบศิลป์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50

5.1.5 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน

ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ช่วยลดความสับสนในการเข้าถึงพื้นที่จริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 รองลงมาคือ แบบอักษรบนป้ายมีความชัดเจน อ่านง่ายในระยะไกล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดแต่ยังอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความถูกต้องของการระบุตำแหน่งอาคาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46

5.1.6 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อแบบจำลองแผนผังโรงเรียน 3 มิติ

ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อแบบจำลองแผนผังโรงเรียน 3 มิติ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความเหมาะสมของจุดติดตั้งแบบจำลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 รองลงมาคือ แบบจำลองช่วยให้เห็นภาพรวมพื้นที่ของโรงเรียนได้ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 และความประณีตในการตัดประกอบโครงสร้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดแต่ยังอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความถูกต้องของตัวเลขระบุตึก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52

สรุปได้ว่าสื่อประชาสัมพันธ์ทั้ง 3 รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.64 อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 คุณภาพสื่อจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

ผลการประเมินคุณภาพสื่อโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า สื่อประชาสัมพันธ์ที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.67) แสดงว่าสื่อมีคุณภาพเพียงพอสำหรับนำไปใช้งานจริงภายในโรงเรียน โดยเฉพาะด้านความสอดคล้องกับอัตลักษณ์และวัฒนธรรมองค์กร ประสิทธิภาพในการช่วยนำทางและลดความสับสน และความเหมาะสมของตำแหน่งการติดตั้ง ซึ่งได้รับการประเมินสูงสุดที่ 4.87 สะท้อนว่าการออกแบบสื่อมีทิศทางที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโครงงาน ทั้งด้านการสื่อสาร ตำแหน่งพื้นที่และการสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน

ผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดด้านการออกแบบระบบสัญลักษณ์และการนำทาง (Wayfinding) ของ Arthur และ Passini (1992) ที่เน้นว่าสื่อนำทางที่มีประสิทธิภาพต้องสื่อความหมายได้ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานที่ และติดตั้งในตำแหน่งที่ผู้ใช้มองเห็นได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ El-Dahmani (2018) และ Samreen และ Jha (2024) ที่พบว่าป้ายและแผนผังที่ชัดเจนและติดตั้งในจุดเชื่อมต่อสำคัญช่วยลดความสับสนในการเข้าถึงพื้นที่ในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ Yavuz Oden และ Culha (2026) ยังระบุว่าความชัดเจนทางทัศนภาพและความสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของสถาบันเป็นปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพของระบบสื่อสารกายภาพในสถานศึกษา

อย่างไรก็ตาม ข้อที่ได้รับการประเมินต่ำสุด ได้แก่ ความสะดวกในการบำรุงรักษาและทำความสะอาด ($\bar{X}$= 4.40) และความทนทานของวัสดุ ($\bar{X}$= 4.47) แม้ยังอยู่ในระดับมาก แต่เป็นประเด็นที่ควรปรับปรุง ผู้จัดทำจึงควรเลือกใช้วัสดุที่หนา แข็งแรง ทนต่อการสัมผัสบ่อยครั้ง และเคลือบผิวเพื่อป้องกันคราบและความชื้น รวมทั้งออกแบบให้สามารถถอดทำความสะอาดหรือเปลี่ยนชิ้นส่วนได้สะดวก เพื่อยืดอายุการใช้งานของสื่อให้คงทนยาวนาน

5.2.2 การออกแบบและพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์

ผลการพัฒนาสื่อพบว่า สื่อประชาสัมพันธ์ที่ประกอบด้วยชุดโปสเตอร์ ป้ายไวนิล และแบบจำลอง 3 มิติ มีความเหมาะสมต่อการใช้งานภายในโรงเรียน เนื่องจากเป็นสื่อที่ผสมผสานระหว่างภาพ ข้อความ และรูปทรงสามมิติ ทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าใจตำแหน่งและการจัดวางพื้นที่ของโรงเรียนได้หลายมิติ ทั้งการมองเห็นภาพรวมจากป้ายไวนิล และการเข้าใจโครงสร้างเชิงลึกจากแบบจำลอง 3 มิติ ส่วนชุดโปสเตอร์ทำหน้าที่กระตุ้นพฤติกรรมการรักษาความสะอาดผ่านข้อความและภาพอินโฟกราฟิกที่สื่อความหมายได้ชัดเจน

ผลดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีการสื่อสารของ Berlo (1960) ในรูปแบบ SMCR ที่อธิบายว่าประสิทธิภาพของการสื่อสารขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของผู้ส่ง สารสนเทศ ช่องทาง และผู้รับ การที่คณะผู้จัดทำเลือกใช้ข้อความสั้น กระชับ ภาพอินโฟกราฟิก และแบบอักษรที่อ่านง่าย จึงเป็นการเลือกสารสนเทศและช่องทางที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย ทั้งนักเรียน ครู และผู้ปกครอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับหลักการออกแบบสากลของ Lidwell และคณะ (2010) และงานวิจัยของ Kuhn และคณะ (1998) ที่พบว่าแบบอักษรที่มีความชัดเจนและคอนทราสต์ของสีที่เหมาะสมช่วยให้ผู้ใช้อ่านได้ง่ายและเข้าใจสื่อได้ดีขึ้น โดยเฉพาะในระยะไกล

สำหรับชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาดที่ได้รับค่าเฉลี่ยสูงในด้านการกระตุ้นพฤติกรรม ($\bar{X}$= 4.79) สะท้อนว่าสื่อสามารถชักจูงให้ผู้ใช้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Nudge ของ Thaler และ Sunstein (2008) ที่ใช้การออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อกระตุ้นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Gázquez-López และคณะ (2021) ที่พบว่าโปสเตอร์รณรงค์สามารถปรับปรุงพฤติกรรมด้านสุขอนามัยในสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญ

5.2.3 ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อสื่อที่พัฒนาขึ้น

ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายจำนวน 52 คน พบว่า สื่อประชาสัมพันธ์ทั้ง 3 รูปแบบมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.64 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยแบบจำลองแผนผังโรงเรียน 3 มิติได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$= 4.68) รองลงมาคือชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาด ($\bar{X}$= 4.67) และป้ายไวนิล ($\bar{X}$= 4.57) ผลดังกล่าวแสดงว่าสื่อที่พัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้เป็นอย่างดี ทั้งด้านการสื่อสารเนื้อหา ความชัดเจนของภาพและตัวอักษร และประสิทธิภาพในการช่วยนำทาง

ข้อที่ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความเหมาะสมของจุดติดตั้งแบบจำลอง ($\bar{X}$= 4.81) และสื่อช่วยกระตุ้นพฤติกรรมการรักษาความสะอาด ($\bar{X}$= 4.79) สะท้อนว่าการเลือกตำแหน่งติดตั้งสื่อในจุดเชื่อมต่อที่สำคัญและมองเห็นได้ง่าย มีส่วนสำคัญต่อประสิทธิภาพการใช้งาน ขณะที่ข้อที่ได้รับ

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ความถูกต้องของการระบุตำแหน่งอาคาร ($\bar{X}$= 4.46) และข้อความรณรงค์สั้น กระชับ อ่านง่าย ($\bar{X}$ = 4.50) แม้อยู่อันดับต่ำกว่าข้ออื่นแต่ยังอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นประเด็นที่ควรนำไปปรับปรุง เช่น ตรวจสอบความถูกต้องของตำแหน่งอาคารให้แม่นยำ และปรับข้อความให้สั้น กระชับ พร้อมจัดวางองค์ประกอบศิลป์ให้สมดุลยิ่งขึ้น

โดยรวม การพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31 ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ข้อ คือ สามารถออกแบบและจัดสร้างสื่อที่มีคุณภาพ และได้รับความพึงพอใจจากกลุ่มเป้าหมายในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีและความเป็นระเบียบเรียบร้อยให้แก่โรงเรียน อีกทั้งยังสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพในสถานศึกษาตามแนวทางขององค์การอนามัยโลก (WHO) ที่เน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่สะอาดและปลอดภัยสำหรับผู้เรียน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1)ควรนำสื่อประชาสัมพันธ์ที่พัฒนาขึ้นไปติดตั้งในบริเวณที่มีผู้สัญจรผ่านไปมาเป็นจำนวนมาก เช่น บริเวณประตูทางเข้า-ออกหลักของโรงเรียน หน้าอาคารอำนวยการ เพื่อให้ผู้สัญจรและผู้มาติดต่อสามารถมองเห็นและนำทางได้อย่างสะดวกที่สุด

2)ควรจัดทำแผนการบำรุงรักษาและดูแลทำความสะอาดป้ายไวนิล โครงสร้างแบบจำลอง และชุดโปสเตอร์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อรักษาความสวยงามและยืดอายุการใช้งานของสื่อให้คงทนยาวนาน พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลตำแหน่งอาคารและตัวเลขระบุตึกเป็นระยะ เพื่อรักษาความน่าเชื่อถือของสื่อ

3)ควรส่งเสริมการใช้ชุดโปสเตอร์รณรงค์การรักษาความสะอาดควบคู่กับกิจกรรมของโรงเรียน เพื่อกระตุ้นพฤติกรรมการรักษาความสะอาดของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในระยะยาว

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1)ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและรูปแบบสื่อควรศึกษาและพัฒนาต่อยอดสื่อนำทางในรูปแบบดิจิทัลร่วมกับสื่อกายภาพ เช่น การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี QR Code Interactive Map หรือระบบนำทางผ่านสมาร์ตโฟน เพื่อรองรับการใช้งานในยุคดิจิทัลและเพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลพื้นที่

2ด้านกระบวนการประเมินผลในระยะยาว: ควรทำการศึกษาวิจัยเชิงติดตามผลในช่วงระยะเวลา 6 เดือนถึง 1 ปี เพื่อประเมินประสิทธิผลเชิงพฤติกรรมของผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนศึกษาความคงทนของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้จัดสร้างสื่อภายใต้สภาพแวดล้อมจริง

3)ด้านการขยายขอบเขตประชากรและกลุ่มเป้าหมาย: ควรขยายการศึกษาไปยังกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความหลากหลายมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุหรือผู้พิการ เพื่อนำข้อมูลมาออกแบบสื่อนำทางตามหลักการออกแบบเพื่อคนทุกคน (Universal Design) ให้รองรับการใช้งานของคนทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง

บรรณานุกรม

กิดานันท์ มลิทอง. (2548). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม.อรุณการพิมพ์.คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,สำนักงาน. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ชลิตดา นิ่มน้อย. (2559). การออกแบบระบบสัญญาณและป้ายสัญลักษณ์สำหรับอาคารสาธารณะ. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น.

พนิดา ชาตยาพร. (2561). การประเมินความพึงพอใจและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อการวิจัย. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2555). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. เฮ้าส์ ออฟ เคอร์มิสท์.

โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31. (2566). แผนผังอาคารสถานที่และข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31.

วิรัช ลภิรัตนกุล. (2544). การประชาสัมพันธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 9). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Arthur, P., & Passini, R. (1992). *Wayfinding: People, signs, and architecture*. McGraw-Hill.

Calori, C., & Vanden-Eijnden, D. (2015). *Signage and wayfinding design: A complete guide to creating environmental graphic design systems* (2nd ed.). John Wiley & Sons.

Gibson, D. (2009). *The wayfinding handbook: Information design for public places*. Princeton Architectural Press.

Hunt, W. (2003). *Environmental graphics: Projects and process*. Harper Design International.

Lidwell, W., Holden, K., & Butler, J. (2010). *Universal principles of design* (2nd ed.). Rockport Publishers.

Purba, E. R. V., Lusmilasari, L., & Hastuti, J. (2020). School health promotion: A quasi-experimental study on clean and healthy living behavior among elementary students in Jayapura, Papua, Indonesia. *Belitung Nursing*

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินสื่อ และสอบถามความพึงพอใจจากกลุ่มเป้าหมาย

แบบประเมินคุณภาพสื่อกราฟิก

โดยผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพของสื่อกราฟิกประชาสัมพันธ์ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย (1) ป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียนไทยรัฐวิทยาคม 31 (2) ป้ายรักษาความรักษาห้องน้ำ ป้ายโปรดรักษาความสะอาดในโรงเรียน ป้ายทิ้งขยะให้ถูกที่ และ (3) โมเดลแผนผังโรงเรียนไทยรัฐวิทยาคม 31 โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เป็นผู้ประเมิน ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน	ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนนเฉลี่ย
5	เหมาะสมมากที่สุด	4.51 – 5.00
4	เหมาะสมมาก	3.51 – 4.50
3	เหมาะสมปานกลาง	2.51 – 3.50
2	เหมาะสมน้อย	1.51 – 2.50
1	เหมาะสมน้อยที่สุด	1.00 – 1.50

ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อ – สกุล .....

ความเชี่ยวชาญ ☐ การออกแบบกราฟิก ☐ หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ☐ การวัดและประเมินผล

หน่วยงาน/สถาบัน .....

วันที่ประเมิน ...../...../2569

รายการประเมินคุณภาพสื่อ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน สำหรับสื่อทั้งหมด

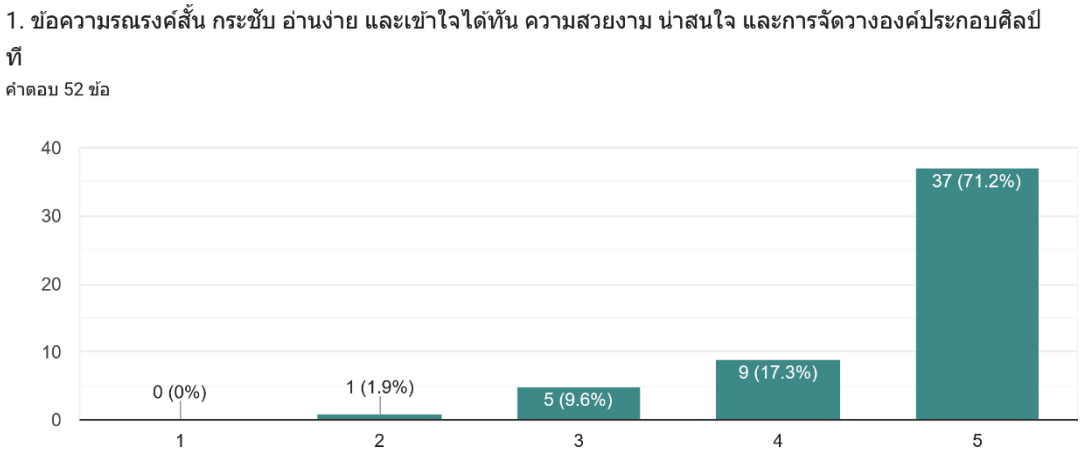
ข้อ	รายการประเมิน	5	4	3	2	1	ข้อเสนอแนะ
1. ด้านความชัดเจนและการสื่อสาร							
1	ความอ่านง่ายของตัวอักษรและสัญลักษณ์	☐	☐	☐	☐	☐	

2	ความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลสารสนเทศ	☐	☐	☐	☐	☐	
3	ความกระชับและเข้าใจง่ายของถ้อยคำ	☐	☐	☐	☐	☐	
4	ประสิทธิภาพของสื่อผสมในการสื่อความหมาย	☐	☐	☐	☐	☐	
5	ความสามารถในการดึงดูดความสนใจ	☐	☐	☐	☐	☐	
2. ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา							
6	ความสอดคล้องกับอัตลักษณ์และวัฒนธรรมองค์กร	☐	☐	☐	☐	☐	
7	ความครอบคลุมของจุดติดตั้งและพื้นที่บริการ	☐	☐	☐	☐	☐	
8	ความทันสมัยและเป็นปัจจุบันของข้อมูลผังพื้นที่	☐	☐	☐	☐	☐	
9	ความหลากหลายและการเข้าถึงได้	☐	☐	☐	☐	☐	
10	ความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายหลัก	☐	☐	☐	☐	☐	
3. ด้านการออกแบบและทัศนียภาพ							
11	ความสวยงามและความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบป้าย	☐	☐	☐	☐	☐	
12	ความสมจริงและความละเอียดของโมเดลจำลอง	☐	☐	☐	☐	☐	
13	ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	☐	☐	☐	☐	☐	
14	ความทนทานและคุณภาพของวัสดุที่เลือกใช้	☐	☐	☐	☐	☐	
15	ความเป็นเอกภาพของชุดสื่อประชาสัมพันธ์						
4. ด้านประโยชน์ใช้สอย							

16	ประสิทธิภาพในการช่วยนำทางและลดความสับสน	☐	☐	☐	☐	☐	
17	ประสิทธิผลในการกระตุ้นพฤติกรรมรักษาความสะอาด	☐	☐	☐	☐	☐	
18	ความชัดเจนในการจำแนกจุดทิ้งขยะและประเภทขยะ	☐	☐	☐	☐	☐	
19	ความสะดวกในการบำรุงรักษาและทำความสะอาด	☐	☐	☐	☐	☐	
20	ความเหมาะสมของตำแหน่งการติดตั้ง	☐	☐	☐	☐	☐	
คะแนนรวม / คะแนนเฉลี่ย		**คะแนนรวม: ..... เฉลี่ย: .....**					

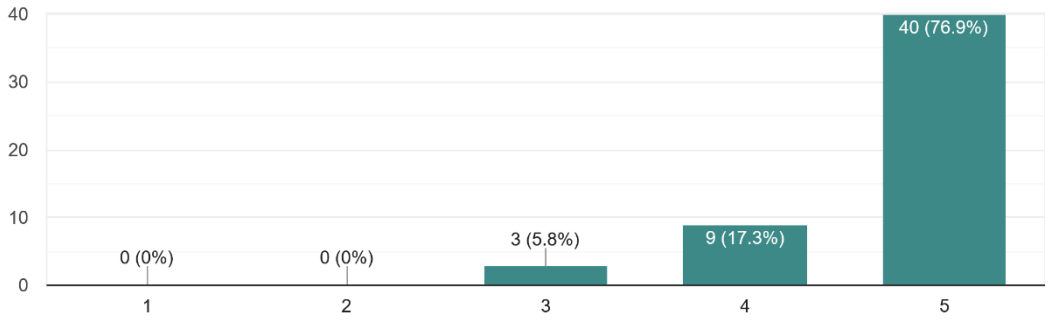
2 แบบประเมินความพึงพอใจของสื่อประชาสัมพันธ์ จากกลุ่มเป้าหมาย

ด้านที่1: ด้านการออกแบบและจัดทำชุดโปสเตอร์

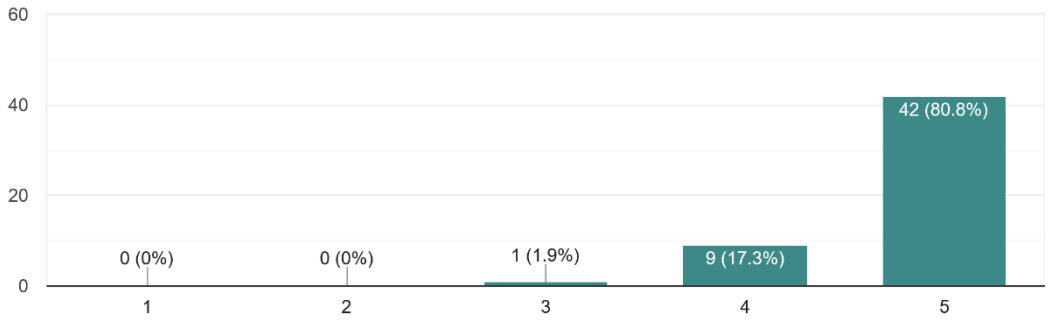
2. ข้อความรณรงค์สั้น กระชับ อ่านง่าย และเข้าใจได้ทันที าพอินโฟกราฟิกและการสื่อความหมายได้ชัดเจน

คำตอบ 52 ข้อ

3.. สื่อช่วยกระตุ้นพฤติกรรมการรักษาความสะอาด

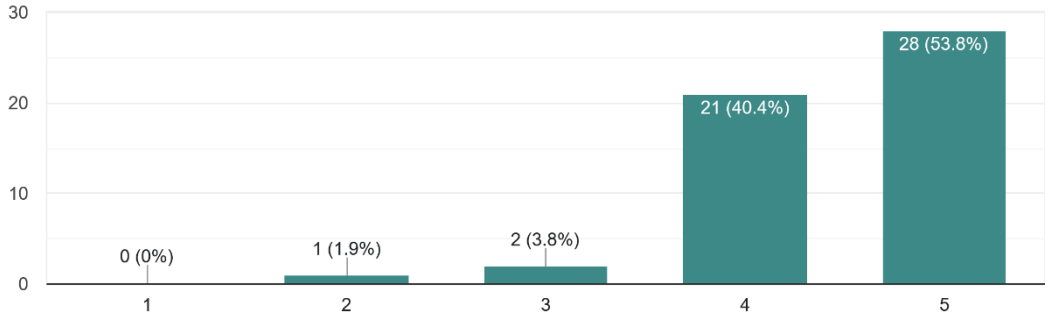
คำตอบ 52 ข้อ

ด้านที่2: ด้านการออกแบบและจัดสร้างป้ายไวนิลแผนผัง

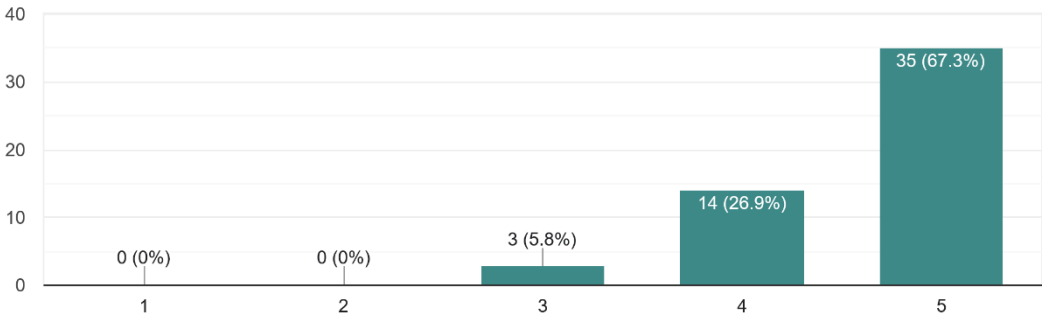
1. ความถูกต้องของการระบุตำแหน่งอาคาร

คำตอบ 52 ข้อ

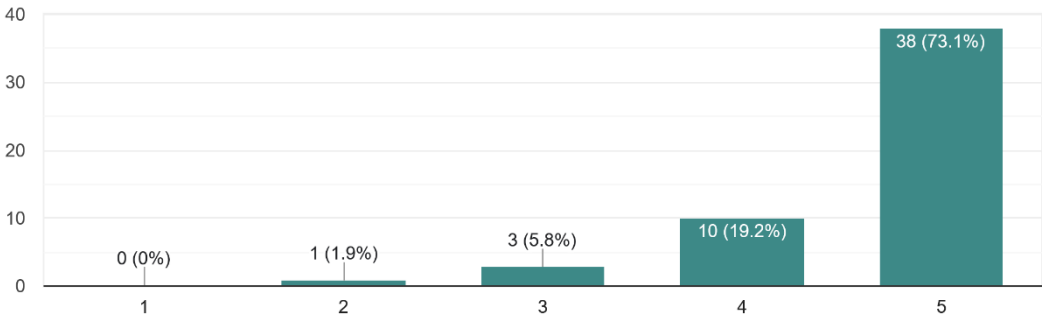
2. แบบอักษรบนป้ายมีความชัดเจน อ่านง่ายในระยะไกล

คำตอบ 52 ข้อ

3. ช่วยลดความสับสนในการเข้าพื้นที่จริง

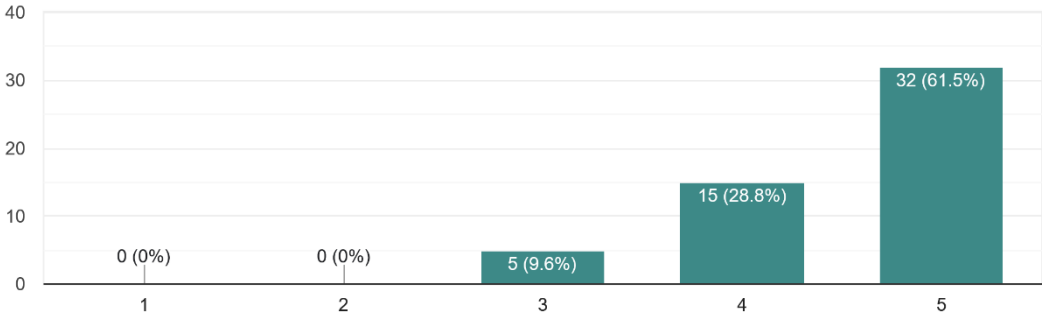
คำตอบ 52 ข้อ

ด้านที่ 3: ด้านการออกแบบและจัดสร้างป้ายไวนิลแผนผัง

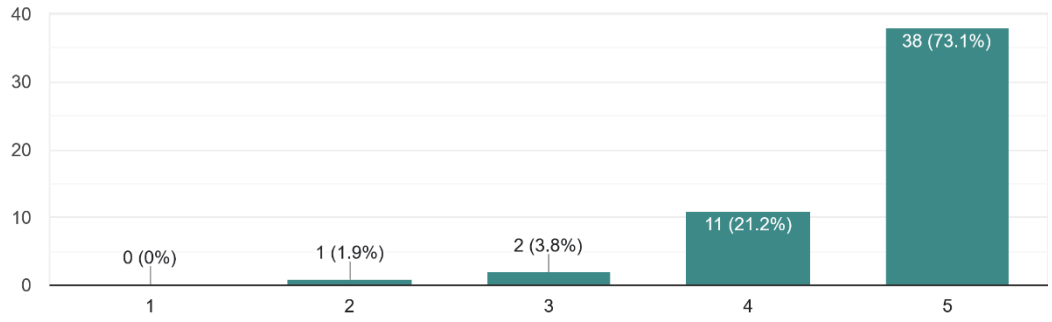
1. ความถูกต้องของตัวเลขระบุตึก

คำตอบ 52 ข้อ

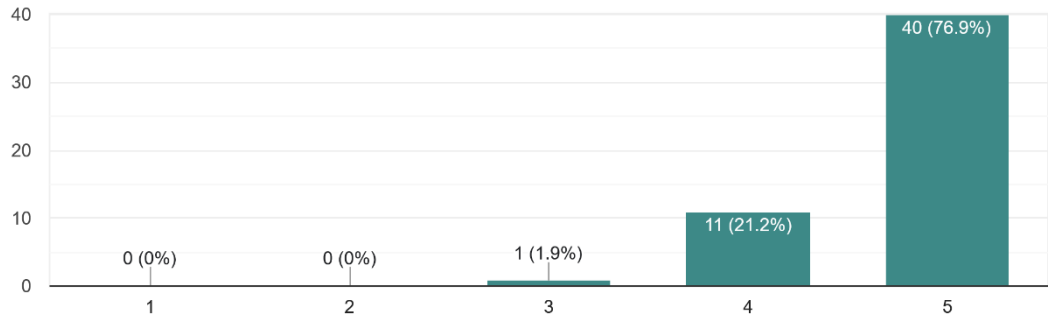
2. ความประณีตในการตัดประกอบโครงสร้าง

คำตอบ 52 ข้อ

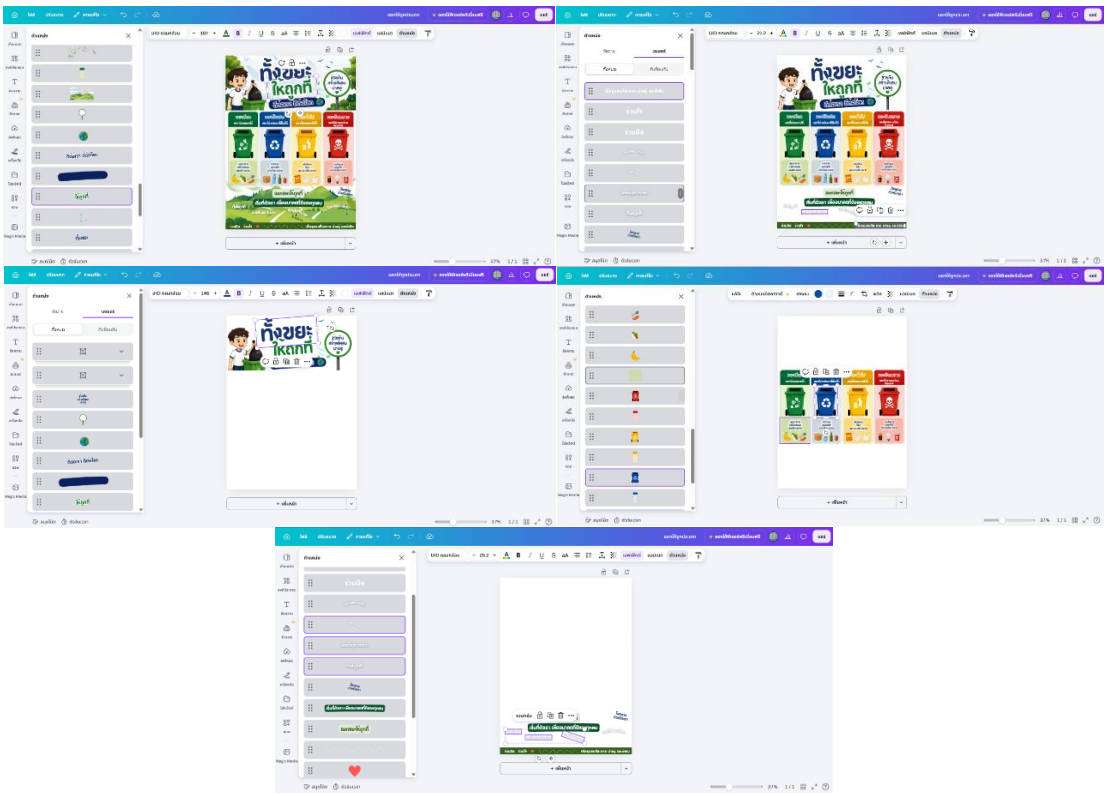
3. แบบจำลองช่วยให้เห็นภาพรวมพื้นที่ของโรงเรียนได้ชัดเจน

คำตอบ 52 ข้อ

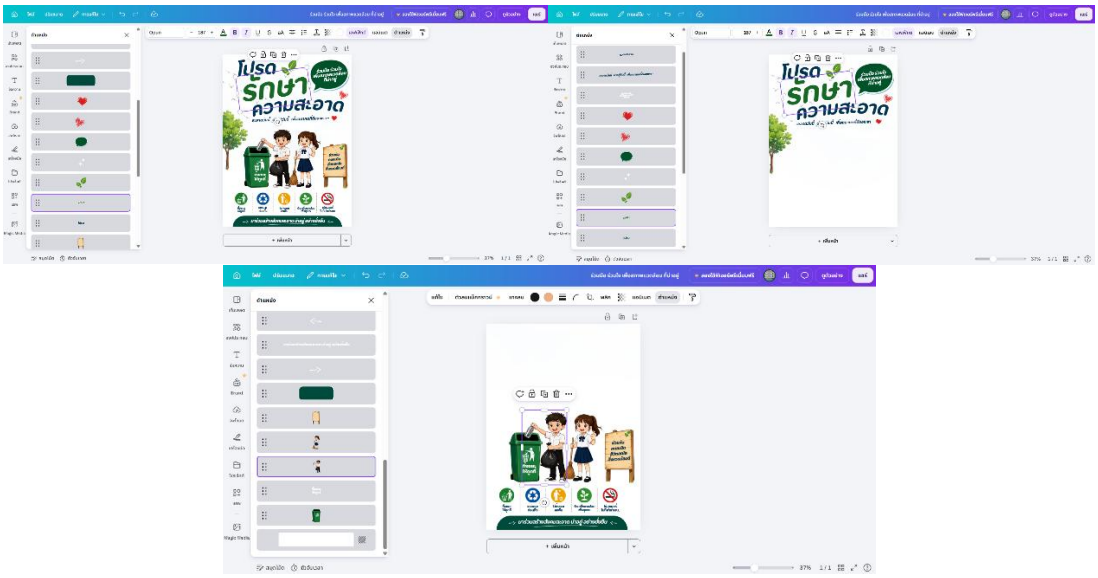

ภาคผนวก ข

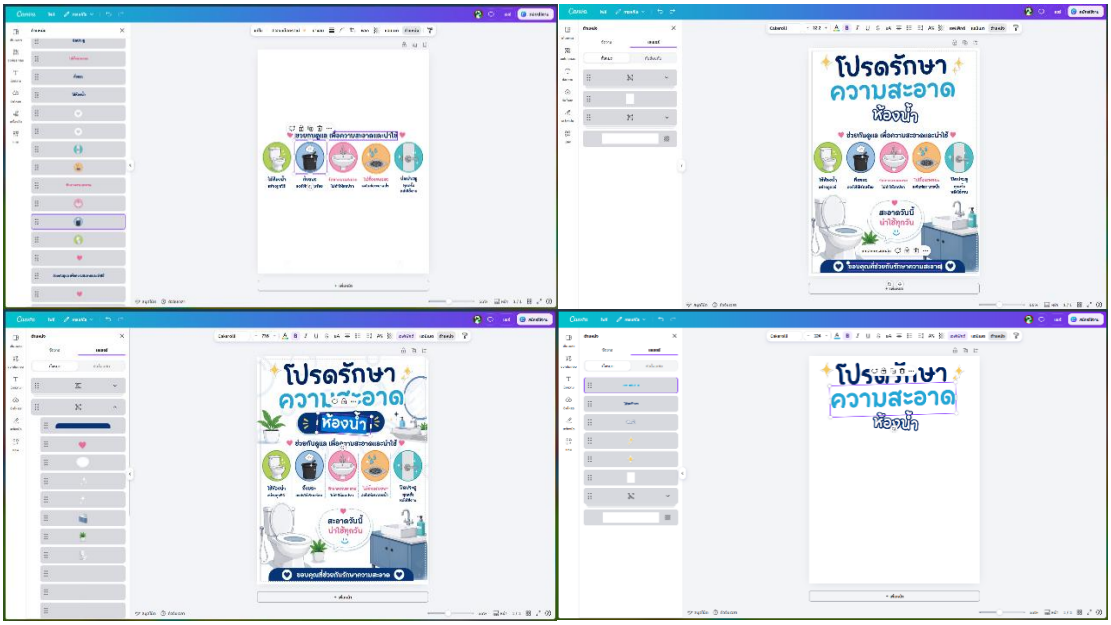
ขั้นตอนการออกแบบโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ รณรงค์การรักษาความสะอาด

ภาพที่ ข.1 การออกแบบโปรเตอร์ทิ้งขยะให้ถูกที่

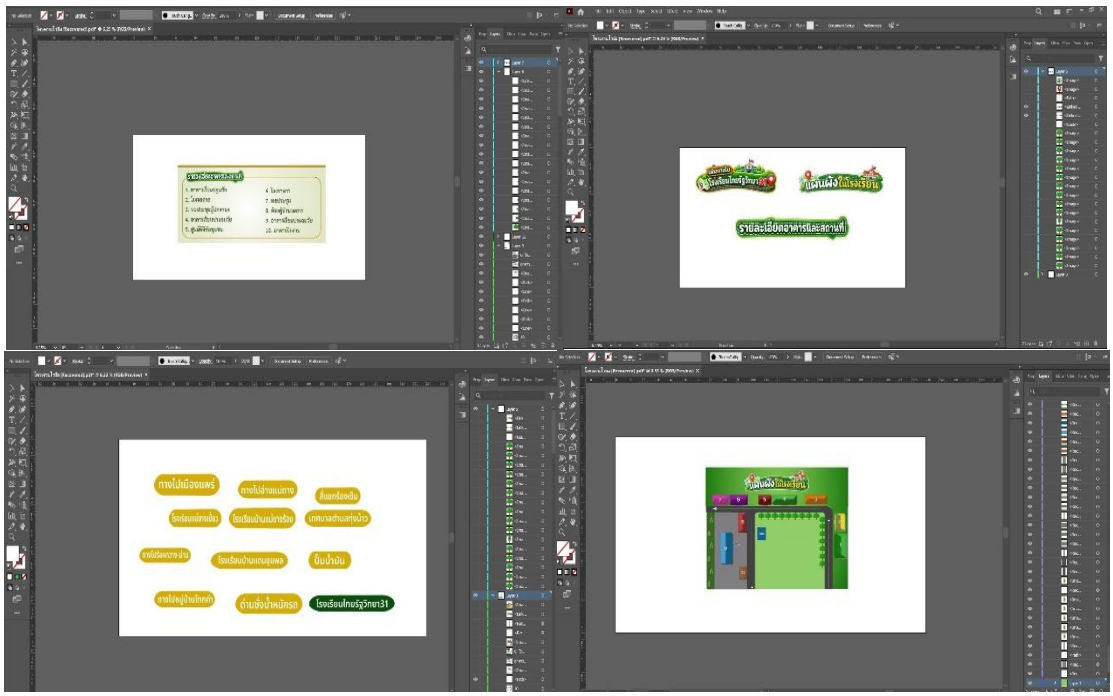
ภาพที่ ข.2 การออกแบบโปรเตอร์โปรดรักษาความสะอาด

ภาพที่ ข.3 การออกแบบโปรเตอร์โปรดรักษาความสะอาดห้องน้ำ

ภาคผนวก ค

ขั้นตอนการออกแบบออกแบบ ป้ายไวนิลแผนผังโรงเรียน

ภาพที่ ค.1 การออกแบบแผนผังไวนิลโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 31

ภาคผนวก ง

ขั้นตอนการลงพื้นที่

ภาพที่ ง.1 การลงพื้นที่

ภาคผนวก จ

ขั้นตอนการสร้างแบบจำลองแผนผังโรงเรียน

ภาคผนวก ฉ

ขั้นตอนการนำสื่อประชาสัมพันธ์ไปติดตั้ง

ภาพที่ ฉ.1 การนำสื่อมาติดตั้ง

ภาคผนวก ช

ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินสื่อ

ภาพที่ ช.1 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1

ภาพที่ ช.2 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2

ภาพที่ ช.3 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3

ประวัติย่อผู้จัดทำ

ประวัติย่อผู้จัดทำ

ชื่อ – นามสกุล นายบรรณวิชญ์ อุ่นวงค์

ระดับชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

แผนกวิชา ดิจิทัลกราฟิก

วัน เดือน ปีเกิด 11 พฤษภาคม 2552

ที่อยู่ปัจจุบัน 206/7 หมู่10 ต.แม่จั๊ว อ.เด่นชัย จ.แพร่ 54110

ประวัติการศึกษา

ปีการศึกษา 2557 ประถมศึกษา โรงเรียนเจริญศิลป์

ปีการศึกษา 2563 มัธยมต้น โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่

ปีการศึกษา 2567 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) สาขาดิจิทัลกราฟิก วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่

เบอร์โทรศัพท์ 0802540535

E-mail bannawit969@gmail.com

ประวัติย่อผู้จัดทำ

ชื่อ – นามสกุล นาย กิตติธัช ศรีศิริวรัตถ์

ระดับชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

แผนกวิชา ดิจิทัลกราฟิก

วัน เดือน ปีเกิด 7 พฤศจิกายน 2551

ที่อยู่ปัจจุบัน 96 ร่องซ้อ ต.ในเวียง อ.เมือง จ.แพร่ 54000

ประวัติการศึกษา

ปีการศึกษา 2557 ประถมศึกษา โรงเรียนบ้านในเวียง

ปีการศึกษา 2563 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเจริญราษฎร์

ปีการศึกษา 2567 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) สาขาดิจิทัลกราฟิก วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่

เบอร์โทรศัพท์ 096-126-1240

E-mail Kittithtwin@gmail.com

ประวัติย่อผู้จัดทำ

ชื่อ – นามสกุล นาง สาวสุวรา ธรรมสรางกูร

ระดับชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

แผนกวิชา ดิจิทัลกราฟิก

วัน เดือน ปีเกิด 5 มิถุนายน 2551

ที่อยู่ปัจจุบัน 324/1 หมู่ 6 ต.ป่าแมต อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ 54000

ประวัติการศึกษา

ปีการศึกษา 2557 ประถมศึกษา โรงเรียนมารดาอุปถัมภ์

ปีการศึกษา 2563 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนารีรัตน์จังหวัดแพร่

ปีการศึกษา 2567 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) สาขาดิจิทัลกราฟิก วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่

เบอร์โทรศัพท์ 080-191-8460

E-mail suvara666 @gmail.com